

NIKS 3

maart '82

maandblad van de
NVSH werkgroep

JEUGDEMANCIPATIE

Kinderprostitutie in Azië
Nieuws van het toneel-front

f 3,50

Kolofon

NIKS 6e jaargang No. 3

Naar
Integratie
Kinder-
Seksualiteit

Uitgave

LANDELIJKE WERKGROEP JEUGD-
EMANCIPATIE van de NVSH

Administratie

NIKS
Postbus 6614
3002 AP Rotterdam

Redactie

Hans Arts
Bob Ferguson
Gorrit Goslinga
Rik Wanders

Abonnementen

Voor 1982 kost een abonnement
f31,50. Toezending in blanco
envelop: f45,=.
Abonnementen kunnen elke
maand ingaan. Opzeggen vóór
1 januari.
Losse nummers kosten f3,50. Bij
toezending per post: f4,50.
Betalingen na ontvangst van
aksept-giro-kaart.

Advertenties

Tarieven:
Hele pagina: f65,=
Halve pagina: f35,=
Kwart pagina: f20,=
Regel-advertenties:
f0,60 per regel.
Advertenties die afbreuk
doen aan de beoogde functie
van het blad kunnen door
de redactie worden geweigerd.

Overname artikelen

Alleen na schriftelijke
toestemming van de redactie.

Druk

'De Woelrat', Boskoop.

Verspreiding

'Macula', Boskoop.

Met "ingezonden" aangeduide
artikelen verwoorden niet nood-
zakelijkerwijs de mening van de
redactie.

Adressen

NVSH-ALGEMEEN

Nederlandse Vereniging voor Seksu
Seksuele Hervorming (NVSH)
Postbus 64
2501 CB Den Haag
tel. 070 - 46 97 09
Telefonische hulpdienst:
tel. 070 - 60 00 10

LWGJ

Landelijke Werkgroep
Jeugdemancipatie (LWGJ)
Postbus 132
5240 AC Rosmalen

Afdelingswerkgroepen Jeugdemancipatie / Pedofilie

Amsterdam	Blauwburgwal 7-9
Deventer	Postbus 692
Eindhoven	Postbus 440
Groningen	Postbus 1387
Den Haag	Gr. Hertoginnelaan 203
Maastricht	Rechtstraat 20
Middelburg	Postbus
Nijmegen	Postbus 6728
Rotterdam	Kon. Emmaplein 1
Tilburg	Postbus 1251
Utrecht	Wittevrouwensingel 100
Venlo	Postbus 635
Zaandam	Rode Zee 67

Inlichtingen over voorlichting:
tel. 073 - 41 29 53

Overige kontaktadressen

Breda	Postbus 3773
Z.O. Drente	Oshaarseweg 23, Koekange (werkgemeenschap)
Leiden	Postbus 136 (B. Füss)
Tiel	St. Agnietenstr. 19

Komitee Kindervuist

Kindervuist Postbus 255
Doorn

Kinder telefoons

De kindertelefoons zijn bestemd
voor iedereen tot ongeveer 18
jaar en wil helpen met inlich-
tingen, raad en hulp. Kinder-
telefoons zijn anoniem, dat wil
zeggen dat niemand informatie
krijgt over de kinderen die
bellen.

Kindertelefoons zijn over het
algemeen bereikbaar op werk-
dagen van 4 uur 's middags tot
8 uur 's avonds.

Amsterdam	020 - 22 44 55
Dordrecht	078 - 17 42 19
Eindhoven	040 - 45 18 18 040 - 44 44 11
Den Haag	070 - 92 42 42
Groningen	050 - 14 10 10
Heerlen	045 - 72 22 33
Maas en Waal	08870 - 58 00
Rotterdam	010 - 22 44 55
Utrecht	030 - 52 25 00
Venlo	077 - 1 88 88

Meisjes

Meisjestelefoon:
Breda 076 - 22 25 90
Enschede 053 - 30 35 78
Land van Cuyk 08855 - 52 66
Leiden 071 - 12 60 52
Maastricht 043 - 1 19 65
Nijmegen 080 - 22 28 01
Utrecht 030 - 32 20 20
Zoetermeer 079 - 16 46 69
Zwolle 05200- 1 86 59

Jongens

Jongenstelefoon:
Amsterdam 020 - 25 22 25

Waar blijft de waarheid?

KINDERPROSTITUTIE IN DERDE WERELDLANDEN. SEKSTOERISME NAAR SRI LANKA EN ANDERE LANDEN. DE DISKUSSIE DIE MOMENTEEL IN DEDERLAND IN EN BUITEN DE PERS GEVOERD WORDT BEGINT VORMEN AAN TE NEMEN VAN EEN HEKSENJACHT OP ONDERMIJNERS VAN DE ZEDELIIKHEID EN DE CHRISTELIJKE MORAAI. ARGUMENTEN DIE GEBEZIGD WORDEN DOOR DEGENEN DIE AAN HET ONGEBREIDELDE SEKSTOERISME EEN HALT WILLEN TOEROEPEN BLIJKEN VEELEER GEGROND OP VOORINGENOMENHEID DAN OP INFORMATIE. PAUL MANNI, MEDEWERKER VAN HET COC-BLAD SEK, MET WIE OOK WIJ REGELMATIG KONTAKT ONDERHOUDEN, GING NA WAT ER NU EIGENLIJK WEL EN NIET WAAR IS. HIJ ONTDEKTE ONDER MEER DAT HET HARDNEKKIGE GERUCHT OP GROND WAARVAN DE PPR KAMERVragen STELDE AAN MINISTER VAN DIJK VAN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, VOLGENS WELK NEDERLAND DOOR DE VERENIGDE NATIES ZOU WORDEN AANGEKLAAGD OP EEN MISVERSTAND BERUST!

Vooraf de Nederlandse journaliste Catherine Keyl houdt zich sterk met de toeristische kinderprostitutie bezig. Zij maakte een film die de NCRV-televisie op 9 januari in "Hier en Nu" uitzond en die op 21 maart aanstaande in het Tropenmuseum opnieuw wordt vertoond in het kader van een speciale dag over sekstoerisme. De film bestaat uit twee delen: één over meisjesprostitutie in Bangkok en één over het pedo-toerisme naar Sri Lanka. De combinatie suggereert overeenkomsten die in werkelijkheid niet bestaan. De vercommercialisering van het toerisme naar de meisjesbordelen van Bangkok is beduidend groter. Merkwaardig genoeg lijkt de in vergelijking hiermee veel goedaardiger situatie in Sri Lanka echter veel meer emotionele weerstand op te roepen.

Pijlers

Wat de situatie in Sri Lanka betreft berust de aanval van Catherine Keyl op twee pijlers. Ten eerste zou uit een studie van Tim Bond blijken dat het fenomeen jongensprostitutie door het

BOB FERGUSON

toerisme van de laatste jaren voor het eerst in het land is ingevoerd. Bonds rapporten, overigens niet meer dan een persoonlijke indruk zonder enige wetenschappelijke pretentie, vermelden hierover echter niets. Het fenomeen prostitutie is in elk geval zeker niet nieuw in Sri Lanka. Ten tweede wil zij dat er snel iets gedaan wordt om onze blaam te zuiveren, nu de VN Nedrland heeft "aangeklaagd". Haar konklusie is dat er streng moet worden opgetreden, hoewel niet precies duidelijk wordt wat haar daarmee voor ogen staat. Ook deze pijler blijkt op niets te berusten. De Verenigde Naties heeft een aantal landen, waaronder Nederland, om commentaar ("information and observations") gevraagd naar aanleiding van een rapport van verleden jaar over het sekstoerisme naar Thailand, Sri Lanka en de Filipijnen. Een vraag om nadere informatie dus, en zeker geen aanklacht zoals de gehele Nederlandse pers hardnekkig volhoudt. Hoe komt dit gerucht nu in de wereld? Catherine Keyl verklaarde tegenover Paul

Manni hierover getipt te zijn door de in Zwitserland verblijvende Nederlandse Kati David, verbonden aan de internationale organisatie "Defence for Children". Nadat het bericht over de op handen zijnde VN-aanklacht voorgepaginatie was geweest in de Volkskrant nam iedereen het voor waarheid aan.

Op 21 maart zal in het Tropenmuseum na de vertoning van de film een forum in discussie treden. In dit forum hebben onder meer zitting Catherine Keyl, Paul Manni en Reina Steenwijk, medewerkster van de Tweede Kamerfractie van de PPR (die over het sekstoerisme vragen stelde aan de regering). Het zal wel vuurwerk worden. Het programma duurt de gehele middag (12-17 uur).

Misplaatst

In NIKS nr. 7 van 1981 schreef ik al dat er wel degelijk sprake is van ongewenste "kultuurvervuiling" ten gevolge van het sekstoerisme naar landen als Sri Lanka. Evenals toen wijs ik er echter op dat het volkomen onterecht is als ethische kruisridders deze zaak aanpakken om hun walging van homoseksualiteit en pedofilie lucht te geven of om hun Westerse of Christelijke morele gevoelens aan Derde Wereldlanden op te dringen. De verstoring van veel andere culturen door de Westerse is nu juist hetgeen we hier zouden moeten bestrijden en daar is het sekstoerisme slechts een onderdeel van. In De Nieuwe Linie van 10 februari stond wat dit betreft een verhelderende bijdrage van Jan Bruinsma naar aanleiding van diens gesprek met de in Nederland verblijvende Sri Lankees Nalin Swaris, docent aan de Sociale Akademie De Horst. "Ontwikkelingsbeleid als een van prostitutie" luidt de titel van het artikel. Swaris is van mening dat de aandacht teveel gericht is op de morele aspecten van de zaak. De economische en politieke zaken blijven onderbelicht.

Inhoud:

aan dit nummer werkten mee:
Joop van Beek (Utrechts Nieuwsblad),
Jan Wander en Charlie Smit.
Basisopmaak: Rik Wanders

Gorrit Goslinga
HET LEVEN VAN BRUGKLASSERS BESTAAT UIT AANPASSEN 9.
Een ander onderwerp dat in dit nummer veel aandacht krijgt is het bewustmakend kindertoneel. Theatergroep Stennis speelt "Ze maken je van alles wijs", een stuk over het dagelijks leven van brugklassers.

Bob Ferguson

WAAR BLIJFT DE WAARHEID? 3.
In dit nummer veel aandacht voor de discussie over het sekstoerisme die in Nederland is opgelaaid. Paul Manni ontdekte dat er in dit verband wel tamelijk onzorgvuldige journalistiek wordt bedreven.

Rik Wanders

KINDERPROSTITUTIE IN AZIË 4.
In ons hoofd artikel gaan we nader in op de verschillende aspecten van het sekstoerisme. Waarom is de verontwaardiging zo selektief? De zaak is toch wel ingewikkelder dan menigeen wil doen geloven. Wat velen ook zal interesseren is: wat staat er nu eigenlijk in de rapporten van Tim Bond?

Joop van Beek

"WIJ WETEN HOE VOLWASSENEN JE INPAKKEN" 10.
De Nijmeegse groep TeJater TeNEEter toert in Noord-Brabant langs lagere scholen met een "tegenspel". De toeschouwers kunnen de loop van de gebeurtenissen in hun toneelstuk zelf bepalen. Dit artikel is overgenomen uit het Utrechts Nieuwsblad.

Gorrit Goslinga

GESNEDEN KOEK 14.
Informatie over de zaken waarmee de landelijke werkgroep jeugdemancipatie zich bezighoudt. Er is wel het een en ander gaande.

LEESDIS 15.

SNOEFGOED 17.

Kinderprostitutie in Azië

WE MELDEN HET AL IN HET VORIGE NUMMER VAN NIKS: ER IS HEEL WAT OPHEF OVER KINDERPROSTITUTIE IN ZUIDOOST AZIË. IN DE PERS KEERT HET ONDERWERP REGELMATIG TERUG. DE DISKUSSIE LIJKT ZICH TOE TE SPITSEN OP DE MORELE KANTEN VAN DE ZAAK. EEN PROBLEEM HIERBIJ IS, DAT DE TERECHTE VERONTWAARDIGING OVER DIT ONDERWERP VAAK MAAR MOEILIK TE SCHEIDEN IS VAN DE IN WESTERSE LANDEN HEERSENDE NEGATIEVE OPVATTINGEN OVER PEDOFIELE RELATIES. ER IS NIETS TEGEN EEN RELATIE TUSSEN EEN KIND EN EEN VOLWASSENE. INTIEME KONTAKTEN ZIJN PRIMA ALS BEIDE PARTNERS DAARIN PLEZIER BELEVEN. MAAR KINDERPROSTITUTIE IS IETS ANDERS: DAARBIJ IS IN ZEKERE ZIN SPRAKE VAN DWANG. WIE KAN DAAR VOOR ZIJN?

HET PROBLEEM KINDERPROSTITUTIE IS TEGELIJK SIMPEL EN KOMPLEKS. SIMPEL, OMDAT KINDERPROSTITUTIE (EVENALS ELKE ANDERE FORM VAN PROSTITUTIE) EEN ONGEWENSTE KOPPELING TUSSEN KOMMERCIE EN EIGEN LICHAAMSBELEVING IS. KOMPLEKS, ALS DE VRAAG BEANTWOORD MOET WORDEN, WAARDOOR KINDERPROSTITUTIE ONTSTAAT EN WAT ER AAN GEDAAN KAN WORDEN.

RIK WANDERS

De bal begon in april 1981 te rollen. Tim Bond van de Zwitserse organisatie Terre des Hommes schreef een aantal rapporten over zijn ervaringen met, en zijn visie op, jongensprostitutie in Sri Lanka. Op 6 juni schreef Catherine Keyl in Hervormd Nederland een dramatisch artikel onder de titel "Je lijfje voor een wegwerpaansteker", waarin Bond's rapporten werden samengevat. Op 11 juni publiceerde Vrij Nederland een artikel van Kati David, gebaseerd op wederom de Bond-rapporten en Spartacus "Holiday Help Portfolie". NIKS 81/7 besteedde hieraan aandacht met een artikel van Bob Ferguson & George Krist. Uit een toevallig op dat moment ontvangen brief van Willem Dekker (die jarenlang op Sri Lanka had doorgebracht) werden gedeelten gepubliceerd in NIKS 81/8. In de Tweede Kamer stelden de PPR-kamerleden Waltmans en Lankhorst vragen aan de Ministers van Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Zaken over dit onderwerp. Hierna bleef het in de landelijke pers stil, totdat

begin januari NCRV's "Hier en Nu" een reportage uitzond gemaakt door Catherine Keyl. Deze reportage belichtte naast de jongensprostitutie op Sri Lanka ook de meisjes- en vrouwenprostitutie in Bangkok, Thailand. Medio januari kwam Nieuwe Revu met een verhaal van Ton Kors, die een week had rondgekeken in Sri Lanka. Op dit moment wordt in de Volkskrant in de rubriek "Open Forum" de discussie voortgezet. Een ongelukkige, nogal defensieve voorzet van Ton de Groot, voorlichter van de NVSH afdelingswerkgroep Pedofilie in Amsterdam, opende de discussie in deze krant. De teneur van Ton's verhaal is, dat kinderprostitutie begrijpelijk is, omdat pedofielen in de meeste Westerse landen vervolgd worden en dat het niet erg is, omdat de plaatselijke bevolking tolerant zou zijn. Deze stellingname wordt door de LWGJ afgewezen, zoals Gorrit Goslinga, sekretaris van de werkgroep, in een brief aan de Volkskrant uiteen heeft

gezet: de LWGJ zet zich in voor de emancipatie van onder andere de eigen seksualiteit van kinderen en daarmee voor de emancipatie van relaties tussen kinderen en volwassenen. Met evenveel kracht neemt de LWGJ stelling tegen kinderprostitutie.

Ook duiken in de pers af en toe berichten op, als zou Nederland bij de een of andere Subkommissie van de Verenigde Naties op het matje geroepen worden. Dit bericht is niet waar. Wel is waar, dat de ILO (de internationale arbeidsorganisatie) en de Verenigde Naties (via haar subkommissie inzake voorkoming van discriminatie en bescherming van minderheden) het onderwerp in studie hebben genomen. Nederland is door de VN subkommissie gevraagd om mee te werken aan de studies, onder andere door informatie te verzamelen over de in Amsterdam uitgegeven Spartacus International Gay Guide.

Reisgidsen

Tim Bond beweerde in zijn rapporten, dat de bron van alle ellende de Westerse homo- en pedofielen zijn. Een sleutelrol zouden spelen de zogeheten "gay-guides", homo-reisgidsen. Deze gidsen geven homofielen aanwijzingen over de stand van zaken in de meeste landen ter wereld: hoe tolerant zijn overheid en bevolking, waar kunnen contacten (waaronder prostitutie) opgedaan worden welke hotels en bars zijn betrouwbaar, interessante parken, stranden

enzovoort. Deze "gay-guides" zijn te beschouwen als een commerciële, gedrukte variant van de mond-tot-mond reclame die altijd al bestaan heeft. De gay-guides konden echter door eigen verkenningen en correspondentie met bezoekers van de betrokken landen meer informatie concentreren en een meer betrouwbaar beeld verschaffen van de situatie in de verschillende vakantie-landen. De in Amsterdam uitgegeven "Spartacus International Gay-Guide" bleek een veelgevraagde en invloedrijke publikatie te zijn. In de editie van 1976 werden de Filippijnen en Sri Lanka aangeprezen als "gay-havens", toevluchtsoorden voor homofielen, vooral voor wie op jongens valt.

(vervolg op pagina 6)

Seks speelt een belangrijke rol bij de promotie van reizen. Hierboven en links twee voorbeelden. Alle foto's bij dit artikel zijn ontleend aan reisgidsen die dit jaar door een aantal Nederlandse touroperators zijn uitgebracht. Hoe sommige reisorganisatoren over andere volkeren denken wordt op stuitende wijze geïllustreerd door onderstaande foto, afkomstig uit de gids van Holland International (via KLM en de NS voor 75% in handen van onze eigen overheid!)

Met Holland International ontdekt u meer van de wereld.

De reacties bleven niet uit. Reeds een jaar later (aldus Spartacus zelf in haar 1981 editie) waren de gevolgen van deze aanprijzing in de beide landen merkbaar. Vooral de Filippijnen werden overspoeld door toeristen, die afkwamen op de prostitutiemogelijkheden in dit land. In Manilla, de hoofdstad van de Filippijnen, concentreerde zich de toeristische prostitutie. De prostitutie raakte georganiseerd en werd al snel gekoppeld aan activiteiten als handel in drugs, corruptie en andere vormen van kriminaliteit. Politie en overheidsfunctionarissen werden via corruptiepraktijken bij een en ander betrokken, waardoor het van overheidswege optreden erg werd bemoeilijkt. De aanvankelijk tolerante bevolking voelde zich al snel niet meer thuis in de eigen omgeving, en reageerde furieus. De bomaanslag op president Marcos begin 1981 tijdens een meeting met Amerikaanse reisagenten wordt hiermee wel in verband gebracht. Spartacus heeft in de 1981 editie klagend de teloorgang van de Filippijnen als homo- en pedo-prostitutie-paradijs beschreven. Spartacus werpt de oorzaak hiervan zelf op het "ondankbare gedrag" van de toeristen, die zich niet zouden hebben weten te gedragen en de plaatselijke zeden en gebruiken negeerden. Nieuwelingen worden gewaarschuwd het niet meer bestaande paradijs te mijden: "De 7107 eilanden van de Filippijnen zijn tot op zekere hoogte behoorlijk gevaarlijk geworden voor homofiele toeristen,

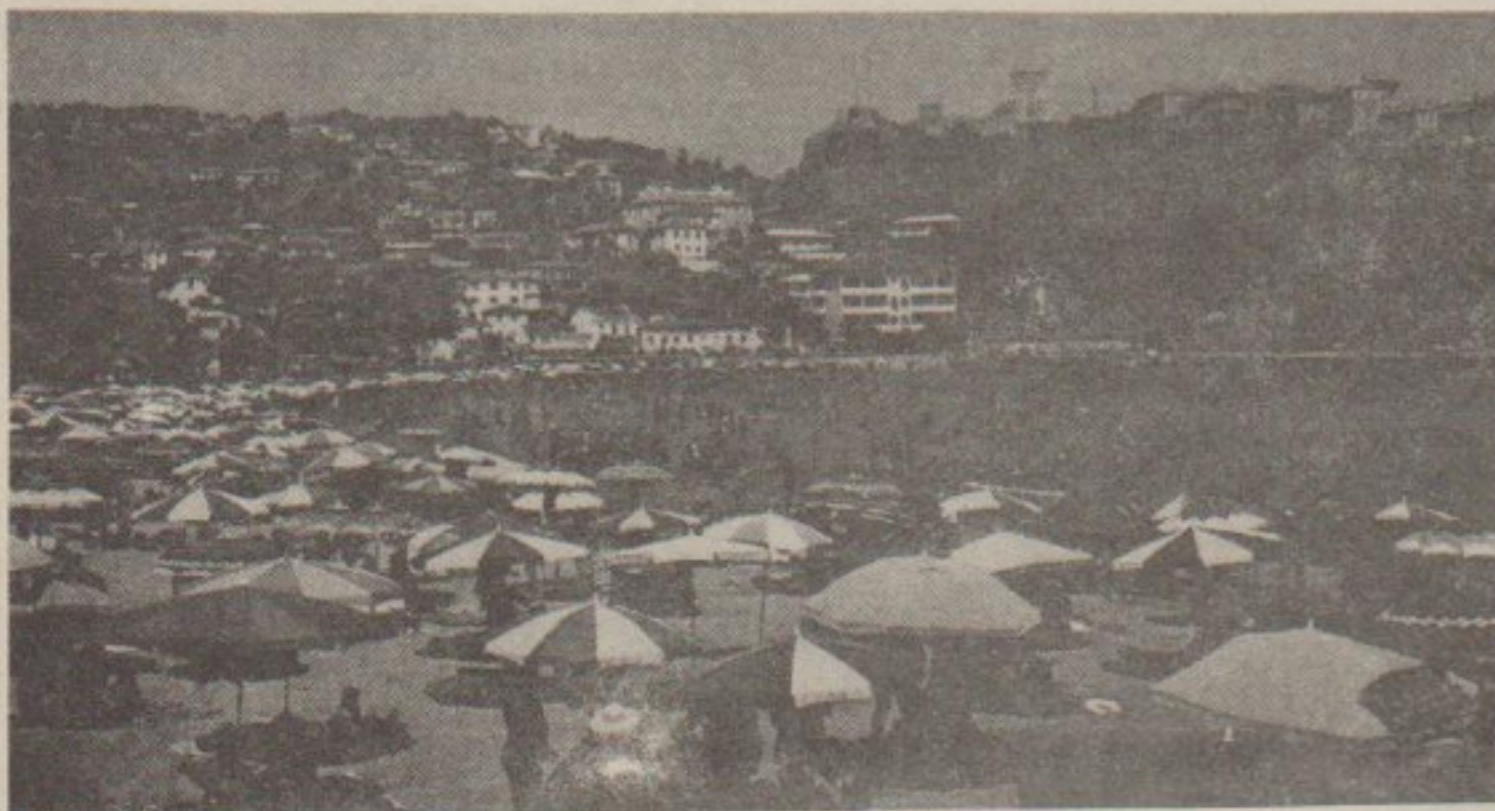
De toeristen industrie is 'big bussiness'. Over de hele wereld wordt jaarlijks voor miljarden geïnvesteerd in hotels, wegen, vliegvelden enzovoort. Over de invloed van de toeristenindustrie op de natuurlijke omgeving en op de bevolking van het gastland is nooit zo diep nagedacht. Want de toeristenindustrie brengt geld in het laatje. Erg veel beter worden de meeste gastlanden er niet van: 80% van de inkomsten uit het toerisme komt weer in de Westerse landen terecht.

speciaal voor wie er voor de eerste keer heengaat", aldus Spartacus. In december 1980 werd in Manilla een wet aangenomen, die elk seksueel contact met personen jonger dan 21 jaar verbiedt, op straffe van maximaal 12 jaar opsluiting.

Sri lanka

In Sri Lanka heeft de homo- en pedo prostitutie vooralsnog niet de vorm aangenomen zoals die in de Filippijnen kan worden aangetroffen. De reactie hier op de toeristen lijkt zich in eerste instantie te beperken tot meer jongens die zich aanbieden. Van georganiseerde prostitutie (zoals in Manilla) lijkt in Sri Lanka (nog?) geen sprake. Jongensprostitutie heeft zich voornamelijk geconcentreerd rond de toeristische gebieden als Colombo, Negombo

en Mount Lavinia. Wel hebben de jongens zich in groepen verzameld en verdedigen zij hun eigen "koncessie-gebied" tegen binnendringende concurrenten. De houding naar belangstellende toeristen wordt omschreven als kommerciëel, lastig en brutaal. Voorwaar geen paradijs voor wie genegenheid zoekt.

Ook in Sri Lanka een tolerante houding van de overheid en bevolking ten opzichte van homo- en pedofiele relaties. Veel pedofielen hebben in de loop der tijden dit eiland als hun woonplaats gekozen, en waren er gelukkig en geaccepteerd. Met de toegenomen belangstelling van prostitutie-zoekenden en het steeds openlijker worden van jongensprostitutie werden de grenzen van de Srilankese tolerantie overschreden. Jongensprostitués onderscheiden zich van leeftijdsgenoten door het roken van sigaretten, drinken van bier en hun onafhankelijke gedrag. Er volgde onrust, moord op een gepensioneerd Canadese rechter, een politie-onderzoek, politieke heisa.

Hoewel de berichten over kinderprostitutie beperkt blijven tot meldingen over Sri Lanka en de Filipijnen, is er geen enkele reden om aan te nemen, dat dit niet in de rest van Zuidoost Azië (in meer of mindere mate) zou voorkomen.

Oorzaken van prostitutie

Prostitutie is een ingewikkeld probleem. In ieder geval kan gezegd worden, dat er aan drie voorwaarden voldaan moet zijn, wil prostitutie kunnen bestaan:

- er moeten klanten zijn (prostituanten);
- er moeten personen zijn, die hun seksuele diensten omwille van een beloning aan willen bieden (prostitués(e)s);
- er moet gelegenheid bestaan waardoor prostituant en prostitués(e) elkaar kunnen ontmoeten.

De Bond-rapporten

Aanleiding tot de ophef om kinderprostitutie in Zuidoost Azië is vooral de publikatie van een aantal rapporten van Tim Bond van de Zwitserse organisatie Terre des Hommes. Deze organisatie is een afsplitsing van de grote Terre des Hommes. De rapporten van Bond zijn een verslag van Bonds ervaringen in Sri Lanka met jongensprostitutie en zijn visie hierop.

Van deze rapporten kregen wij er twee onder ogen. Het eerste, getiteld "Hello, what's your name, then?" is een verslag van een periode waarin Bond optrok met drie jongens uit het prostitutie-leven. Hij neemt ze mee op vakantie en analyseert ze. Het beeld dat geschetst wordt is niet representatief (het gaat immers om drie willekeurige jongens), maar geeft wel inzicht hoe één en ander zich kan ontwikkelen.

Het tweede rapport heeft de naam "Boy prostitution in Sri Lanka". Van dit rapport zijn verschillende versies in omloop gebracht. In dit rapport probeert Bond zijn ideeën wat systematischer op papier te zetten. Hij beschrijft, dat jongens vanaf 8 jaar oud zich voor prostitutie aan toeristen aanbieden. Als voornaamste probleem noemt hij: de kans op seksueel overdraagbare aandoeningen; de volgens hem onontkoombare link van prostitutie naar criminaliteit op latere leeftijd; emotionele en sociale storingen; contact met drugs (met name alcohol en tabak). In het rapport doet Bond een aantal aanbevelingen om jongensprostitutie te bestrijden. Hij bepleit onomwonden censuur op in het Westen uitgegeven homo-reisgidsen, ondertussen de Westerse landen, die de gidsen niet censureren, beschuldigend van kolonialisme en racisme. De Srilankese overheid wordt geadviseerd de

bestaande wetgeving inzake kinderarbeid en bordelen meer nauwgezet toe te passen. In de strijd tegen prostitutie moet volgens Bond de homo-prostitutie echter uitgezonderd worden (Bond vergeet aan te geven, welke nadelen van jongensprostitutie niet gelden voor homo-prostitutie). Van ernstige aard zijn de aanbevelingen om toeristen te verbieden in een kamer te vertoeven vergezeld van een Sri Lankees jonger dan 18 jaar die niet wordt begeleid door een ouder of verzorger en als er tussen de toerist en de jongeling geen aantoonbare familieband bestaat. Hiermee wordt iedere pedofiele relatie, ook als er géén sprake is van prostitutie, in de ban gedaan. Daarmee zou Sri Lanka zich scharen in de rij van landen, waar de overheid heeft uit te maken welke relaties wel en welke niet toegestaan zijn. Tenslotte bepleit Bond terughoudendheid van de buitenlandse ambassades bij het verstrekken van vakantievisa aan minderjarige Srilankezen. Wat dit te maken heeft met prostitutie in Sri Lanka wordt in het rapport niet duidelijk.

Een belangrijk gemis is, dat in de rapporten niets duidelijk wordt van de omvang van de problemen. Hoe ernstig is bijvoorbeeld de problematiek van jongens, die vrijwel uitsluitend van prostitutie moeten leven? Uit informatie over Sri Lanka blijkt, dat men zich meer stoort aan jongens die zich af en toe via prostitutie van wat zakgeld voorzien. Deze vorm van prostitutie zou het meest voorkomen. Hoe is de positie van deze kinderen?

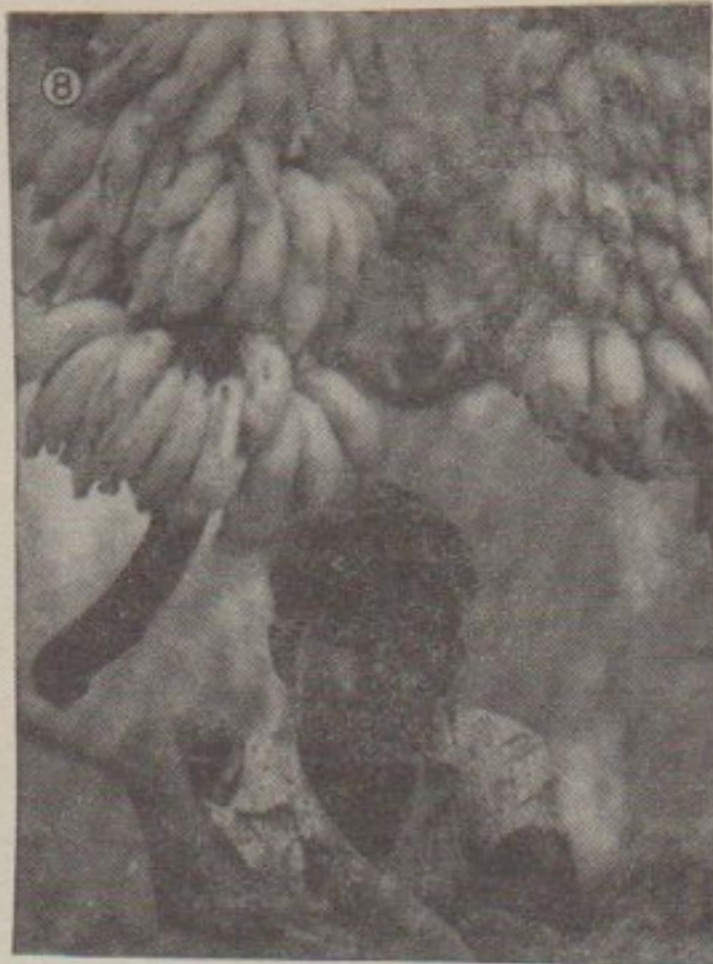
Kortom: de Bond-rapporten laten nog veel vragen open. Een gedegen studie naar de ernst en omvang van kinderprostitutie in Sri Lanka is het in ieder geval niet!

Klanten zijn er in overvloed: de af en aanvliegende jumbo-jets spuwen na elke landing honderden toeristen uit. Mensen die een vreemd land binnenkomen om er hun vakantie te houden. Als toerist bevind je je in een rare situatie. Je bent welkom, want je bent geld-in-het-laasje. Je wordt maar weinig in de weg gelegd. Je hebt veel bewegingsvrijheid. De thuis soms zo beklemmende "sociale controle" door burens, familieleden, kollega's en andere mensen uit je omgeving, ontbreekt hier volledig. Tegen de tijd, dat er moeilijkheden over je gedrag kunnen ontstaan, ben je alweer op weg naar huis. In zo'n situatie ben

je als toerist aangewezen op je eigen normen en op zelfcontrole. De kans is erg groot dat je in zo'n situatie juist gedrag zou vertonen dat thuis niet getolereerd zou worden.

De plaatselijke bevolking doet er alles aan om de toeristen zo snel mogelijk van hun geld af te helpen. De officiële toeristen-industrie concentreert zich in hotels, restaurants en typisch toe-

8

ristische attracties, maar kan daarmee vaak maar een deel van de plaatselijke werkloosheid oplossen. De bevolking is daardoor vaak aangewezen op eigen initiatieven om een verlichting van armoede te vinden. Bij prostitutie spelen kulturele achtergronden een belangrijke rol. In grote delen van Zuidoost Azië heeft het boeddhisme een diepe indruk achtergelaten. In het boeddhisme wordt over seksualiteit veel minder negatief gedacht dan men in de Westerse landen gewend is. Ook is het toleranter ten opzichte van andersdenkenden. Prostitutie is vanuit de boeddhistische optiek nauwelijks een (ethisch) probleem. Aan de andere kant zijn in Azië rolpatronen erg star: vrouwen werken in en rondom huis en vrouwen dienen als maagd het huwelijk in te gaan. Vrouwen, die zich prostitueren plaatsen zichzelf definitief buiten de maatschappij, omdat na hun ontmaagding de weg naar het huwelijk (en daarmee naar een degelijke positie in een op familiebanden steunende maatschappij) onherroepelijk is afgesloten. Prostitutie lijkt daarmee gereserveerd voor nog niet getrouwde mannen (waaronder dus ook jongens), dat wil zeggen: mannen en jongens die zich prostitueren isoleren zich niet definitief van hun eigen maatschappelijke omgeving. Hoewel een en ander voor vrouwen dus

veel problemen oproept is in de grote steden van Zuidoost Azië vrouwenprostitutie een even normaal verschijnsel als in andere grote steden ter wereld.

De derde belangrijke faktor in het prostitutie-gebeuren, namelijk de gelegenheid waardoor prostituanten en prostituus(e)'s elkaar kunnen ontmoeten, is eigenlijk al genoemd: het massatoerisme. Als mensen met verschillende kulturele achtergronden en grote welvaartsverschillen elkaar ontmoeten, dan ontstaan er spanningen. Het massatoerisme maakt die ontmoetingen mogelijk en is daarmee oorzaak van die spanningen. Regeringen, die massatoerisme stimuleren als bron van inkomsten voor het land, zouden in hun overwegingen ook de nadelige gevolgen van massatoerisme moeten betrekken.

Oplossingen

Als prostitutie beschouwd wordt als een negatief uitvloeisel van massatoerisme, dan is dus prostitutie te bestrijden door massatoerisme uit te bannen. Het is onwaarschijnlijk, dat dit ooit zal

gebeuren, gezien de economische belangen die met toerisme gemoeid zijn. Er kan alleen iets gedaan worden, om de nare gevolgen van prostitutie enigszins te beperken.

Den van de dingen, die gedaan kunnen worden, is na te gaan, welke invloed het gedrag van toeristen op prostitutie heeft. Door onder andere voorlichting kan gewerkt worden naar een andere opstelling van toeristen ten opzichte van het vakantieland en de daar wonende bevolking. We kunnen er bij toeristen op aandringen zich te realiseren, wat prostitutie voor de betrokken kinderen betekent. Wat zijn de consequenties, als men kinderen in een arm land laat meegenieten van zijn vakantiegeld? Hoe kan voorkomen worden, dat plezierige contacten tussen relatief rijke toeristen en plaatselijke kinderen ontaarden in prostitutie? Realiseert men zich, wat er gebeurt met kinderen die een tijdje konden meegenieten van de welvaart die een toerist met zich meedraagt, nadat die toerist weer vertrokken is? De kinderen moeten verder leven in een maatschappij, waar ze de welvaart (waar ze even van konden proeven) niet zullen vinden.

Een ander aktiepunt is ervoor te zorgen, dat kinderarbeid (waaronder ook kinderprostitutie) niet meer zo nodig zijn. Niet om kinderen volledig uit het arbeidsproces weg te halen, maar om te voorkomen, dat ze gedwongen worden te werken, zelfs als dit voor hen schadelijk is. Er moet iets gedaan worden aan het lot van dakloze kinderen, die helemaal afhankelijk zijn van hun eigen inkomen. Kortom: hier staat het probleem van armoede en werkloosheid in grote delen van de wereld ter discussie.

Op de derde plaats is het wenselijk de nadelige gevolgen van kinderprostitutie te voorkomen of te verlichten door begeleiding van de betrokken kinderen.

Verder kunnen we ons concentreren op enkele uitwassen van de toeristenindustrie: de georganiseerde prostitutie, de reisburo's die reclame maken met hun seksreizen, gay-guides als die met ophitsende verhalen zorgen voor overspannen toestanden in zogeheten tolerante landen.

Tenslotte kunnen we eraan werken, dat mensen hier wat minder frustraties op-

lopen als het om hun seksualiteit gaat. Zodat er wat minder mensen dingen uithalen waar ze eigenlijk helemaal niet achter staan, als ze er wat langer over nadenken. Een hetze tegen homo- en pedofielen heeft geen zin, integendeel. Daarom is de opmerking van minister Van Dijk van Ontwikkelingssamenwerking (namelijk dat homofilie en met name pedofilie uitwassen zijn, die bestreden moeten worden) gewoon een domme uitspraak.

Ook het invoeren van anti-pedo of anti-homo wetgeving in de betrokkene landen is niet zinvol. Voor een werkelijk doeltreffende controle ontbreekt het in de meeste ontwikkelingslanden aan een goed werkend politie-apparaat. Door homo- en kinderprostitutie tot illegaal te verklaren worden deze prostitutie-vormen in de handen van dubieuze organisaties gedreven, waardoor (naast toename van corruptie- en chantage-mogelijkheden) de situatie van de betrokken prostituus(e)'s alleen maar slechter kan worden. Ook wordt prostitutie dan minder goed bereikbaar voor studie en hulpverlening.

Het leven van brugklassers bestaat uit aanpassen

HET VORMINGSTONEEL VOOR DE JEUGD BLOEIT IN NEDERLAND. IN ONZE RUBRIEK 'BLIKVOER' HEBBEN WE DAAR DE LAATSTE TIJD REGELMATIG VOORBEELDEN VAN NAAR VOREN GEHAALD. MINISTER VAN DER LOUW VAN CRM DEED BIJ ZIJN BEGROTING ZIJN LIDMAATSCHAP VAN DE VSO EER AAN DOOR TUSSEN ALLE BEZUINIGINGEN IN DE KULTURELE SFEER, DE TOTALE SUBSIDIE VOOR DEZE TONEELFORM ONGEVEER TE VERDUBBELEN VERGELEKEN MET VORIG JAAR. VORMINGSTONEEL VOOR DE JEUGD VALT MOEITeloos TE RANGSCHIKKEN ONDER JEUGDEMANCIPATIE, WANT HOE AUTEURS EN AKTEURS DAT OOK INVULLEN: HET GAAT OM BEWUST MAKEN VAN MAATSCHAPPELIJKE SITUATIES EN MECHANISMEN, ZOWEL OM JE HEEN ALS IN JEZELF. NAAR PUBLIEKSGROEPEN KAN MEN DE LOPENDE TONEELSTUKKEN IN DRIEËN ORDEREN: VOOR BASISCHOOLKINDEREN, VOOR PUBERS, VOOR ADOLESCENTEN. IN EEN TWEELIJK IN DIT NUMMER, MET REPORTAGES OVER VOORSTELLINGEN VAN DE GROEPEN STENNIS EN TEJATER TENEETER, AANDACHT VOOR DE MIDDELSTE KATEGORIE: VORMINGSTONEEL VOOR PUBERS.

De jeugdtheatergroep Stennis uit Loenen aan de Vecht bestaat sinds het voorjaar van 1981. "Eigenlijk ben ik ook goed gek" is de eerste produktie van de drie speelsters, zelf nog jeugdig genoeg om overtuigend genoeg twaalfjarigen uit te beelden, en hun licht- en geluidsmen, samen het voltallige toneelgezelschap.

Jacky van Leth, Martine Haxe, Monique Braakman en Hans Hagen deelden vorig jaar enige tijd de schooltijd van brugklassers van de christelijke IVO-MAVO te Utrecht, een school die in de wijde ontrek faam geniet om de leerlinggerichte aanpak. Uit de observaties groeiden scènes die het gezelschap ijkte door ze aan dezelfde leerlingen voor te spelen en hun kritiek in te bouwen. Zo ontstond "Eigenlijk ben ik ook goed gek", een stuk voor brugklassers over henzelf, bijna uitsluitend te zien in schoolvoorstellingen.

ik
ben
kennis
van
stennis

Jeugd
theater
groep
02943
3667

Weglopen

De voorstelling die ik zag werd gehouden voor de goed 200 brugklassers van een Utrechtse scholengemeenschap (ruim

foto: bas mariën

een kwart kent mij als hun geschiedenisleraar). Ademloze aandacht bij 200 brugklassers, dat is iets heel zeldzaams. Maar hier gebeurde het: overtuigend bewijs dat de werkwijze van 'Stennis' de juiste toon heeft opgeleverd.

We zagen niet drie volwassen vrouwen, we zagen drie brugklassers: Roel, Henkie en Caroline. Herkenbaar als zodanig voor leraren en de brugklassers zelf in taalgebruik, gebaren en fantasieën. Het zich in de tijd van een lesuur (50 minuten ontrollende verhaal is gauw verteld: Roel (Jacky) besluit op een ochtend niet meer naar school te gaan, maar de wijde wereld in te trekken. In scènes met zijn moeder, de buurvrouw, vriendje Henkie, leraar meneer van Rossum en Carolien op wie hij verliefd is, wordt geleidelijk aan duidelijk waarom Roel kan er niet tegenop dat hij zich telkens aan iedereen in zijn gedrag moet aanpassen; dat hij voortdurend op zijn tellen moet passen om niet gepest of uitgelachen te worden. Tegen iedereen in zet Roel zijn plan om te vertrekken door, ontvangt ten slotte zelfs een decoratie van de burgemeester voor zijn doorzettingsvermogen. Maar terwijl de zaal al applaudeert wordt er nog een ander eind aan gebreed: het was allemaal maar een droom. Ja, stel je voor, reclame maken voor spijbelen en van huis weglopen!

GORRIT GOSLINGA

Buiten schot

De voorstelling gaat dus over aanpassing en hoe je dat verwerkt als twaalfjarige. De overstap naar het voortgezet onderwijs is één grote aanpassingsoperatie en 'Stennis' brengt dat overtuigend in beeld. "Je bent niets meer, één van de dertienhonderd, een "brugpiepertje". Het beste kun je je nog zo gedeisd mogelijk houden, vooral niet opvallen, meelachen als iedereen meelacht, stoer doen zoals Henkie die buiten schot blijft door een ander in het zonnetje te zetten. Roel krijgt dat niet voor elkaar. Hij wordt kinderachtig genoemd als hij een konijn meebrengt naar school; hij krijgt een kop als een boei als ze "meidengek" roepen wanneer hij met Carolien praat. De brugklasser is de brugklasser een wolf, zeiden de ouden al.

Bloot geven

Dat die sociale druk van je groepsgenoten veel zwaarder weegt dan wat ouders en leraren je aandoen op je twaalfde, dat werd nog eens duidelijk gedemonstreerd in een van de - per klas gehouden - nagesprekken. Mogelijk speelde een rol dat deze klas gekonfronteerd werd met Jacky (die Roel speelde) en mij, twee volwassenen die zij niet kenden. In klassen waar de klasdocent alleen was met de eigen klas kwam er in de vertrouwde studielessfeer veel meer uit, hoorde ik achteraf. Maar hier durfden maar weinig kinderen zich bloot te geven en dan nog met veel gebloos en gegiechel, gelijkelijk over de seksen verdeeld. De vrees om af te gaan hing als een wolk boven de kring; als er een openhartiger relaas loskwam was prompt een klasgenoot de hoofdpersoon en werd weer een ander hoofd rood.

Spellessen

Voor scholen die meer tijd beschikbaar hebben dan een 5e, 6e en 7e lesuur midden in de week, heeft 'Stennis' nog een andere evaluatievorm: spellessen van 75 à 100 minuten. Ik heb er geen gezien en moet dus afgaan op het geschreven materiaal, dat me erg aantrekkelijk lijkt. Zoals 'Stennis' zelf al schrijft: "In spel kun je (...) jezelf verstoppen achter een rolfiguur en die dingen laten doen en zeggen die je zelf nooit zou durven". Zinvoller dus dan nabespreken, al zal ook dat ongetwijfeld kinderen aan het denken hebben gezet over hun grote aanpassing.

STENNIS, VREELANDSEWEG 26, 3632 ER LOENEN AAN DE VECHT, TEL. 0 29 43 - 36 67. KOSTEN PER VOORSTELLING: f 650,-- (SCHOOL) OF f 800,-- (THEATER), EKSKLUSIEF BTW EN REISKOSTEN.

Theatermethode oefent kinderen in onderdrukkingssituaties

"Wij weten hoe volwassenen je inpakken"

DE NIJMEEGSE KINDERTHEATERGROEP TEJATER TENEETER TOERT LANGS LAGERE SCHOLEN IN DE REGIO BRABANT MET EEN ZOGENAAM TEGENSPEL. ACHTER ELKAAR WORDEN GESPEELD: EEN TONEELSTUKJE WAARIN EEN TWAALFJARIG MEISJE, EEN BEETJE DOOR EIGEN SCHULD, TEN ONDER GAAT AAN WAT VOLWASSENEN ALS DE WAARHEID LATEN GELDEN, EN EEN SPEL DAT IDENTIEK AAN HET VOORGAANDE BEGINT, MAAR WAARIN HET JEUGDIGE PUBLIEK ZELFSTANDIG KAN INGRIJPEN OP DE MOMENTEN WAAROP HET VINDT DAT HET MEISJE IN HET STUK VERKEERD HANDELT OF ZICH TE GEMAKKELIJK IN DE LUREN LAAT LEGGEN. WIE EEN BETER SUGGESTIE HEEFT NEEMT IN HET SPEL DE PLAATS VAN DAT MEISJE IN EN SPEELT NET ZOLANG TOT ZIJN OF HAAR VISIE EEN ANDER NIET AANSTAAT. ZO GAAT HET SLACHTOFFERTJE UIT HET EERSTE STUK VAN HAND TOT HAND EN WORDT ALLENGS MONDIGER, AKTIEVER.

DEZE THEATER-METHODE INTRODUCEERT TEJATER TENEETER BIJ KINDEREN, NIET OM HEN TE LATEN ZIEN HOE HET ANDERS MOET, MAAR OM HEN ZELF TOT DE ONTDEKKING TE LATEN KOMEN DAT HET ANDERS KAN ALS ZE ZICH NIET ZONDER MEER AANPASSEN AAN DE VOLWASSENEN-WET. WANT AANPASSEN IS JEZELF INLEVEREN...

JOOP VAN BEEK

Joop van Beek is medewerker van het Utrechts Nieuwsblad.

Dit artikel verscheen eerder in het Utrechts Nieuwsblad van 2 januari 1982 en is met toestemming overgenomen.

Op een avond betrapt de twaalfjarige Maaïke haar vader in de huiskamer vrijend met een vreemde dame. Het meisje krijgt niet de kans om ook maar een mond open te doen, want haar vader overdondert haar met: "Je houdt toch van papa en je wilt mama toch geen verdriet doen?" Tegelijkertijd stopt hij haar vijftwintig gulden in de hand en belooft dat wekelijks te herhalen als Maaïke haar mond houdt. Aldus geschiedt. Maar moeder vindt na weken Maaïke's vergaarde kapitaal. Zij denkt ogenblikkelijk aan diefstal en als ze het haar man vertelt kan hij niet anders dan zijn dochter van hetzelfde beschuldigen: "De waarheid Maaïke, hoe kom je aan dat geld?!" Maaïke zwijgt...

Dit is de verhaallijn van "Het geheim van de waarheid", het toneelstukje dat TeJater TeNEeter op Brabantse scholen speelt voor kinderen tussen de tien en twaalf jaar oud. Als het stuk uit is, begint het opnieuw. Wie "Stop" roept neemt Maaïke's plaats in. De interrumptant mag zelf zeggen vanaf welk moment hij het stuk wil hervatten.

Wennen

We volgen een dag "interventiespel" bij klas vijf en zes van de lagere school "De Kiekenduut" in het Brabantse Oisterwijk.

Voordat TeNEEster met het tegenspel begint laten de groepsleden het publiek eerst aan zichzelf, aan het decor en aan het spelen wennen. Daar gebruikt de groep heel uitgebreid de ochtenduren voor.

Uitvoerig wordt verteld wat er die dag op het programma staat. Om te beginnen moet het decor het klaslokaal in. Alle onderdelen liggen nog in de auto en het is aan de scholieren om dat naar binnen te halen. In no time zijn het buizen-frame, dat heel summier het huis van de familie Dekkers voorstelt, de lampen en de toneelrekwisieten naar binnen gebracht. Onder leiding van de spelers bouwen de kinderen in groepjes het decor en de belichting op.

Vanaf het moment dat TeNEEster de klas betreedt laat de groep, op wat organisatorische kwesties na, alle initiatief aan de scholieren. Suggesties worden besproken, adviezen gehonoreerd en er

wordt al bouwend inzicht gegeven in hoe het decor een echt huis met deuren en ramen, een huiskamer en een slaapkamer kan voorstellen.

Als het decor staat wordt een verkennend spel gespeeld met de hoofdpersonen uit Het Geheim van de waarheid, de familie Dekkers, al in hun rol. Twee aan twee mogen de kinderen aanbellen en spelen wat ze maar willen. De aanloop is bijna niet te stuiten. De twee bonnen-uitdelende politiemannen zijn nog niet weg of twee belastingontvangers komen achterstallige betalingen innen. Arrogante buurvrouwen komen op de thee, Maaïke's leeftijdgenootjes komen spelen of alleen maar een over de schutting geschopte bal uit de tuin halen. Drie kinderen zingen voor de totaal verbaaste vrouw des huizes een "Driekoningen-lied". Ze krijgen de lunch-appel van "moeder" Marjo van Rhee mee...

Na de middagpauze speelt TeNEEster het toneelstuk van Maaïke. Aansluitend wordt een ouderwetse wekker op een uur later gezet en het interventie-spel start.

Nachthemd

Al na vijf minuten, Paulien Mol heeft als Maaïke net een gillette gehoord uit de huiskamer waar haar vader amoureuze zetten waagt, of er wordt al "Stop" geroepen. Paulien wisselt haar nachthemdje en bedient de rest van het uur het decorlicht dat onverbiddelijk bij elke Stop wordt uitgedraaid. De nieuwe Maaïke negeert het gillette en wordt direkt door een klasgenote gekorrigeerd.

Het nachthemdje verhuist naar een nieuwe Maaïke, die nog wat overdondert door de spots de huiskamer binnengluurt. Ze holt ogenblikkelijk terug naar de slaapkamer waar Clementine Ederveen zich als zus Carien bovenin het stapelbed slapende houdt. Een toeschouwer bevalt dit helemaal niet...

Ook hij trekt het nachthemd aan. Even wat hilariteit, maar als het decorlicht aangaat volgt doodse stilte. De jongen bedtreedt slaapwandeland de kamer! Onvrede alom zoals er toch weinig sympathie is voor aangedragen oplossingen in de navolgende minuten. Er is onenigheid over het wel of niet de huiskamer betreden en vooral over de manier waarop de huiskamer betreden wordt. Voor een breekpunt zorgt Angelique. Met een verbeten koppie betreft ze 'zus' Carien in haar ontdekking en getweeën spelen ze verder in een scene waarin wordt verondersteld dat vader en de vreemde dame nog niet weten dat ze zijn bespied.

Solidair

Het betrekken van Carien in de overweging om wel of niet vader te betrappen doet het publiek goed. Weliswaar volgen legio interventies maar het zijn uiteindelijk toch twee solidaire zussen die de huiskamer betreden. De vreemde dame heeft inmiddels door veelvuldig geroezemoes op de gang (alles krijgt in het stuk betekenis, ook gegiechel van verlegen interrumpanten) de benen genomen.

Aanvankelijk gaat de entree nog gepaard met een smoes: "Water drinken". Doch een snel inspringende Oisterwijkse vat de koe bij de horens: "Wie was dat mens en waarom zat je met d'r te vrijen?" De vader, Bert Vaessen, ontkent glas hard en speelt de smoes over het water drinken uit. Dat zet Maaïke even vast, maar de volgende negeert vaders sluwe streek en vangt hem zelf vliegen af: "Wat zeg je, was dat alleen maar bezoek? Ga je altijd met je bezoek zitten vrijen?"

De vader wordt agressief. Hij beveelt de zusjes te gaan zitten en neemt plaats achter een inmiddels weer mannelijke

foto: utrechts nieuwsblad

Maaïke, die wat schaapachtig lacht. "Niet lachen, Marco", roept de zaal. Marco stelt een gewetenvraag: "Denk je dat mama dit leuk zal vinden?" Hierop draait vader: "Jullie moeten maar niets zeggen, ruzie is toch niet leuk?" Een nieuwe Maaïke vindt dat als er ruzie komt het vaders schuld is.

Solidariteit en verzet groeien. De wil om in te springen neemt geweldig toe, om de haverklap staat het spel nu stil. Dit tot ongenoege van toeschouwers die een situatie wat verder uitgespeeld willen zien. Een oplossing voor het oponthoud wordt gevonden in het achterwege laten van de nachthemd-wisselingen. Bert Vaessen werkt zich het ongens. Dan vaart hij uit, dan dwingt een nieuwe situatie hem weer tot suikerzoete woorden. De emoties bij spelenden en publiek nemen toe. Bert geeft op een gegeven moment een Maaïke een pets voor het hoofd.

Geen geld

Voor geld zwicht niemand. Het eerste vijfje dat Bert aanreikt wordt aangepakt maar direkt weggesmeten. Ook leuke kadeautjes worden van de hand genomen. "Wat je leuk noemt, ik zeg het tegen mama en dan loopt het slecht met je af", zegt Angelique, die heel veel stops op haar geweten heeft, en zij en Carien lopen manmoedig terug naar de slaapkamer. Precies dan loopt de wekker af.

Opgeteld is er dertig maal gestopt, hadden de meisjes wat meer relevante inbreng dan de jongens en is de konfrontatie uitgesteld tot het moment waarop moeder in het stuk had moeten komen. Paulien Mol na het spel: "Het is jammer dat we geen tijd meer voor de moeder hadden. Maar we hadden dat ook niet moeten forceren. Op andere scholen zijn we er wel aan haar toegekomen en zij brengt een nieuw konflikt in: Want natuurlijk is zij moeilijk te overtuigen. Zal zo'n krielkip haar vertellen dat haar man een verhouding heeft? Het is echt een hele klus haar te overtuigen.

Konklusies trekken we niet, we hebben niet de illusie de maat te vinden die meet. Ieder kind doet iets met zo'n middag maar hoe, en wat het uithaalt? Geen idee, reacties zijn eenmalig, maar hevig bij het zien dat verandering mogelijk is zonder dat de weg er naartoe zo duidelijk uitgestippeld is..."

In het begin hadden we te veel van: Er moet toch iets uitkomen. Je moet toch iets kunnen klassificeren, rubriceren ... maar dat is nu net de situatie in het onderwijs. Ook daar moet er iets uitkomen, koste wat kost. En dat levert alleen maar krampachtige processen op. Het enige waar TeNEET'er nu naar zoekt is uitdagen op een manier die zichtbaar en nog leuk ook is. Theater is een pracht middel om voor en vooral met kinderen te gebruiken. Het is echt,

maar tegelijkertijd toch allemaal spel. De repressie in het interventiespel is echt maar toch ook nog zo veilig anders dat je er tussen durft te springen. Om eenmaal in het spel de realiteit weer te voelen."

Droog oefenen

"Kortom het is een prachtig middel om te "droog oefenen". Ook als je niet speelt. Ons spel is niet te vergelijken met een klassiek toneelstukje. Je doet altijd mee, je pakt ja of nee je verantwoordelijkheid, want het handvat ligt er daar waar hij anders nooit zo voor het grijpen ligt. De keus om in te springen is er en je zit er net zo aan vast als je niet speelt".

Er is geen antwoord. Wat wij kunnen doen is vragen stellen over de relatie kind-oudere. Die verhouding ligt er, is heel herkenbaar voor ieder kind. En die verhouding omvat heel veel situaties. Zo roept dit stuk over onderdrukking ook ervaringen van kinderen met ruzie, met scheiden op..."

"Maar nog eens, wij leiden dat niet in banen. Waar ons strikt mee hebben bezighouden is de opbouw van onze rollen, de personages die de verhoudingen neerzetten. De vader, Carien, Maaïke, moeder, ze zijn tot stand gekomen vanuit analyse van de figuren waarop wij onze eigen ideeën loslieten over hoe een situatie als in Het geheim van de waarheid op hen zou inwerken. Dat is onze enige leidraad geweest. Jos van Vlietberghe van de Vlaamse vormingstoneelgroep Het Trojaanse Paard (deze groep werkt langer met de interventiespelmethode, een theatertechniek die zijn oorsprong vindt bij de Brzailiaan Augusto Boal, die echter uitsluitend met volwassenen zijn "theater der verdrukten" praktiseerde) leerde ons konsekwent in onze personages te blijven. Bert speelt Bennis Dekkers, een getrouwde man met een vriendin. Op het moment dat hij wordt betrupt telt voor hem het gevaar dat zijn vrouw er achter komt veel en veel meer dan de schok die het bij zijn dochter teweegbrengt. De man is onmachtig, in het plotseling opdoemende gevaar ook niet creatief. Hij grijpt naar geld en hij grijpt naar geweld. Goed, misschien wat te nadrukkelijk met die klap van vannmiddag. Maar dat is Berts personage: Wie hem in het nauw brengt krijgt een tik en wie, door verlegenheid, lacht, krijgt er ook een..."

Handeling

"Geweld, fysiek en geestelijk is een heel scherp punt in situaties als deze. Wij, voor het gemak de intellectuelen, zijn geneigd te denken dat we met woorden een en ander kunnen oplossen. De kracht echter, positief en negatief zit 'm menigmaal in de handeling."

"We hebben dat handelen en het effect ervan, sterk ervaren in een Nijmeegse arbeiderswijk waar wij ons stuk "aanmaakten". Op een school aldaar speelden wij ons stuk en merkten dat die hand van Bert daar een ontzettende realiteit was. Waar de scholieren hier standvastig op de sofa blijven zitten, kropen ze daar bij de minste of geringste beweging achter dat meubel..."

"Ook de omkoperij met dat geld werd anders ervaren. Het publiek prentte weliswaar iedere Maaïke in niets aan te nemen, maar uiteindelijk stonden veel interrumpanten toch met dat briefje in de hand... Eén meisje nam het vastberaden aan en gaf het verder op in het spel aan moeder, als een bewijs..."

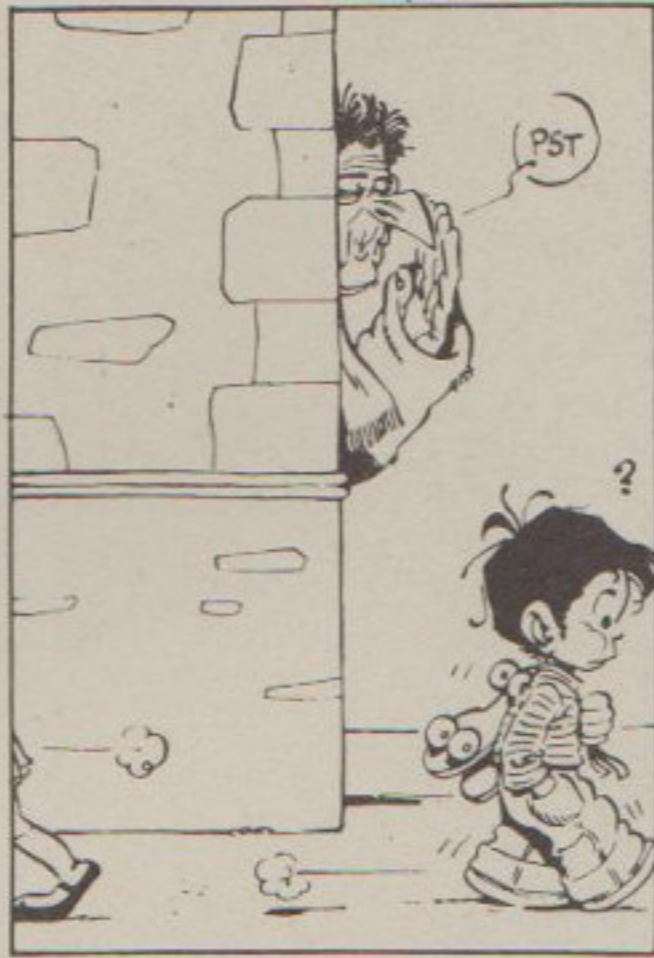
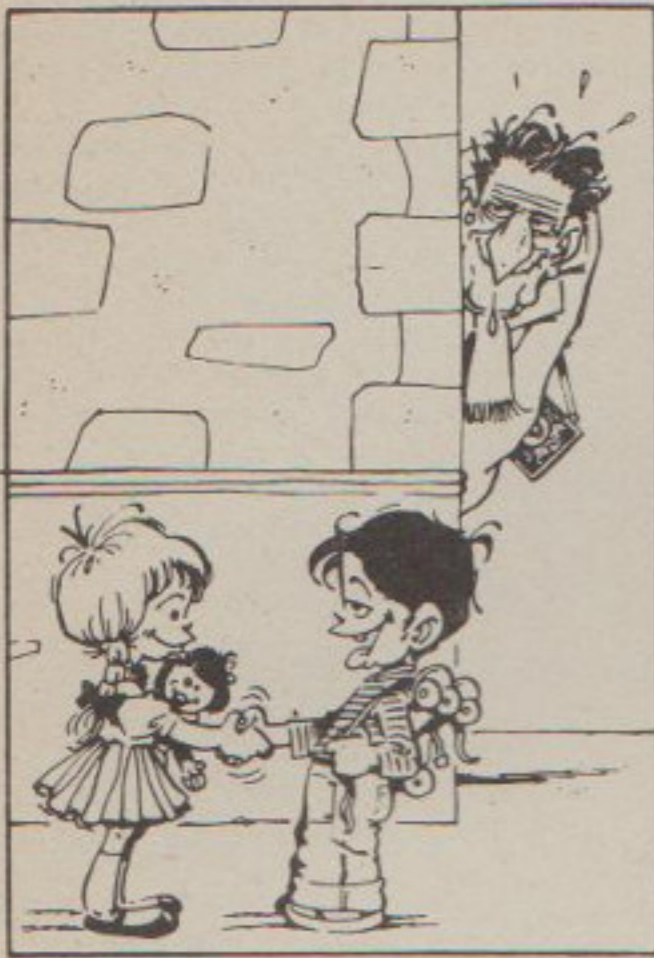
"In die arbeiderswijk konden we niets anders dan de kinderen die realiteit laten uitspelen. Alleen met de leraren kun je na afloop een beetje inventariseren. Maar ook zij interpreteren hun bevindingen uit het spel op hun eigen manier. We hebben doorgaans leuk contact met leerkrachten, oogsten ook veelvuldig waardering. Toch weet je dat er ook een verhouding leerkracht-kind ligt die de leraar altijd in zijn voordeel beslist. Hij kan alles weer naar zich toetrekken.

Klein houden

"Dat is ook wat je voelt als je een school betreedt. In het spel, maar ook zeker daarbuiten voel je hoe kinderen klein worden gehouden. Je voelt, al verschilt dat van school tot school, de machtsverhoudingen zodra je je voet over die drempel zet. De kaarten zijn geschud."

"In die logika van 'de ouderen schudden de kaarten' willen we een giftig spel brengen. In de Kiekenduut hebben we te maken met kinderen die de grens van het volwassen worden zo zoetjesaan gaan bereiken. Goed, het duurt nog even, maar nu al wordt hen beetje bij beetje hun gezonde verwondering, hun gevoel voor redelijkheid afgenomen. Voor volwassenen is onredelijkheid de wet, zoals er voor veel zaken volwassen wetten gelden. Kinderen worden daarnaar gemeten. "Goh, wat is dat kind al volwassen, wat is het al wijs."

"Waar wij op hameren is: "Kinderen, houdt dat gevoel voor redelijkheid en verwondering vast." Daarin zijn we solidair met hen, heus. Niet omdat we kinderen zo aardig vinden, maar in hun verlengde solidariseren we ook voor ons. Want wij weten hoe de wet van de volwassenen je kan inpakken, hoe onmerkbaar je je aanpast. En aanpassen, dat weten we inmiddels wel, dat is jezelf inleveren!"

Uit: Koos Voos - Marcel Gotlib

Gesneden Koek

Hapklaar gezaagd door: GORRIT GOSLINGA

AAN VOORSPELLINGEN WAAG IK MIJ NIET MEER. DE VORIGE MAAND VOORSPELDE IK DAT IN DE LWGJ-VERGADERING VAN 20 JANUARI HOOPDZAKELIJK OVER DE VOORGENOMEN STRUKTUURWIJZIGING GEPRAAT ZOU WORDEN. IN PLAATS DAARVAN GING HET DE MEESTE TIJD OVER DE BEGELEIDING BIJ KINDERVUIST EN OVER EEN TE LEVEREN KOMMENTAAR OP HET VOORONTWERP VAN EEN WET GELIJKE BEHANDELING. PAS TER VERGADERING KREGEN DE LEDEN EEN EERSTE KONCEP" ONDER OGEN VAN WAT DE STATUTEN VAN EEN OP TE RICHTEN STICHTING JEUGDEMANSIPATIE - NVSH MOET WORDEN. DAT WAS TE KRAP OM ER ZINNIG OVER TE PRATEN. VOLGENS DE PLANNEN VAN HET BESTUUR GEBEURT DAT NU OP EEN VERVROEGDE LWGJ-VERGADERING OP 17 FEBRUARI. AAN HET AB ZAL GEVRAAGD WORDEN, DE DOOR DE LWGJ GOEDGEKEURDE STATUTEN AAN DE VR VOOR TE LEGGEN. DE STICHTING JEUGDEMANSIPATIE - NVSH IS EEN NOODZAKELIJKE KONTSTRUKTIE OM HET WERKKAPITAAL BENODIGD VOOR ONZE UITGAVEN, IN DE EERSTE PLAATS "NIKS", TEGEN EVENTUALITEITEN TE BESCHERMEN.

In het stichtingsbestuur zal, naar gelijkenis met stichtingen die grote NVSH-afdelingen hebben gevormd, één AB-lid zitting nemen (vermoedelijk vicevoorzitter Jeanne van Velse); verder zal het bestaan uit de dan zittende bestuursleden van de LWGJ. Jan Lutje Schipholt, voormalig AB-lid en tegenwoordig voorzitter van de SDH (de beheersstichting van de NVSH-klinieken), is gevraagd als voorzitter van de nieuwe stichting en van de LWGJ en draait al enige tijd mee in het LWGJ-bestuur. Interim-voorzitter Bob Ferguson snakt naar de dag dat hij zich weer alleen met NIKS hoeft bezig te houden. De kandidaat-voorzitter heeft nu al bewerkstelligd dat de LWGJ voor het eerst in zijn bestaan niet in Utrecht vergadert, maar in zijn woonplaats Den Haag. Sinds 1974 (daarvoor was Rotterdam plaats van handeling) zijn LWGP, WOPJE en LWGJ altijd in Utrecht bijeengekomen; maar be-

zoekers van ver buiten de Randstad waren al sinds jaren zeldzaam zodat Den Haag zeker niet minder centraal ligt.

Diskriminatie

Begin september verscheen het voorontwerp van een Wet Gelijke Behandeling, ook bekend als de Anti-diskriminatiewet. Pas in januari zorgden enkele drieste uitingen van rechtse Christelijkheid ervoor dat over dit wetsontwerp een openbare discussie ontbrandde, hoewel met een nogal eenzijdig karakter. Het ging er alleer om of christelijke schoolbesturen bij hun benoemings- en toelatingsbeleid mochten diskrimineren. Juist op tijd verbreedde begin februari in de Volkskrant het vooraanstaand Kamerlid dr. H. Roethof de discussie door aan de hand van enkele voorbeelden te demonstreren, dat de Wet Gelijke Be-

handeling een grote geestelijke omwenteling kan inhouden. Als auteur van het NVSH-kommentaar op het wetsontwerp kreeg ik toen de gelegenheid van de Volkskrant, onze gezichtspunten alsnog onder een breed publiek te brengen. De pers had voordien geen aandacht besteed aan het NVSH-kommentaar - ondanks een perskonferentie - hetwelk niets anders is dan een wat bijgeschaafd LWGJ-kommentaar, echter met één eigen specifiek element erin vervlochten: de diskriminatie op grond van leeftijd of gedrag in strijd met toegeschreven leeftijdsrollen.

Persweeën

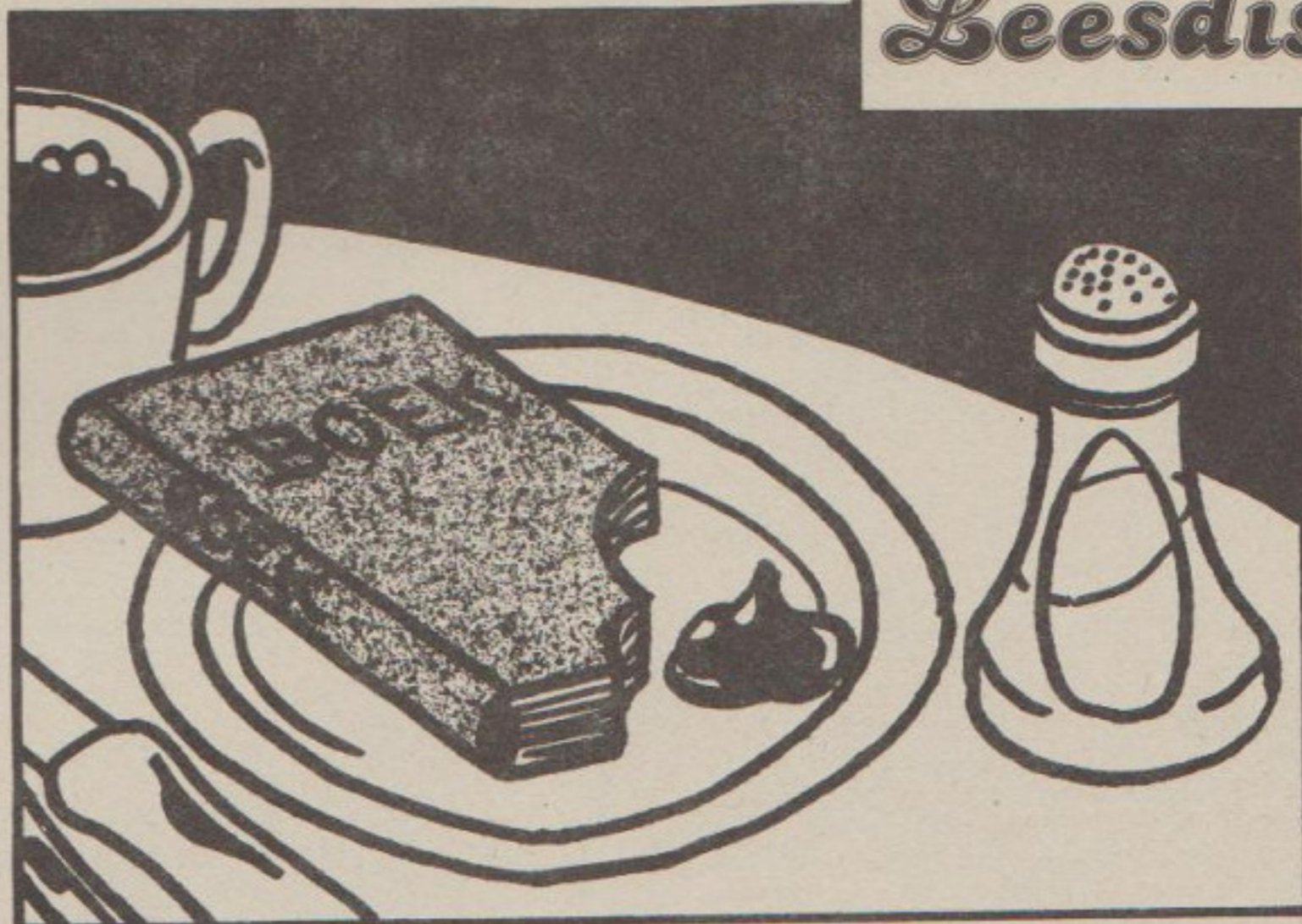
Deze discussie is slechts een van de manieren waarop de LWGJ in de pers kwam in de achterliggende weken. Op de Open Forum pagina van de Volkskrant - opnieuw - brak de discussie over het pedoseksuisme wederom uit door een ondoordachte stellingname van de Amsterdamse AWG Pedofilie, waarop wij en WOPJE met de volmondige steun van het AB wel duidelijk moesten maken waar wij staan in deze discussie. In het artikel van Rik Wanders valt daarover meer te lezen. De vijanden van de dekriminalisering van vrijwillige en geweldloze seksualiteit met kinderen, dr. Wim Wolters voorop, veroverden de kolommen van het eens zo vooruitstrevende "Ouders van Nu". De stand van zaken op dat front zet ik in Leesdis uiteen. Dan moest er nog een reactie de deur uit op het Sekstant-interview (82/1) met prof. Hermann Masaph, de bekende Melai-loyalist, die maar niet kan laten iedereen te confronteren met zijn parafobie (afkeer van afwijkend seksueel gedrag). Mijn reactie verschijnt in Sekstant 82/3.

Geweld en zeden

Op het direkte zedelijkheidsfront is het aanmerkelijk rustiger. Ambtelijke kringen laten doorschemeren dat het grote wetsontwerp pas na de zomer geplubliceerd zal worden en de emancipatieraad heeft dermate vernietigend geoordeeld over het ontwerp-pornowet, dat

Uit: Koos Voos - Marcel Gotlib

de minister de parlementaire behandeling al heeft uitgesteld en de verwachting is dat hij het wetsontwerp - dat al toe was aan behandeling in de voltallige 2e Kamer - zal terugnemen. In de nadere studies over seksueel geweld waarover de emancipatieraad rept in haar brief aan de minister, zal zeker een rol spelen de uitkomst van een conferentie over dat onderwerp, die voor eind mei is aangekondigd door staatssecretaris Hedy d'Ancona van Emancipatiezaken. De LWGJ heeft al laten weten zeker bij dit gebeuren betrokken te willen zijn, om te komen uitleggen wat seksueel geweld tegen kinderen wél is, en wat het beslist niet inhoudt. Deze conferentie moet niet verward worden met het Symposium "Waar ligt de grens?", 3 juni in Ede, waarover ik al eerder uitvoerig schreef. De professoren Dasberg en Melai laten helaas verstek gaan daar, maar aan hun vervanging (vermoedelijk Bob Carlier en de Amsterdamse Officier van Justitie Wooldrik) wordt gewerkt.

Begeleiding

Kindervuist kreeg in de LWGJ-vergadering ruimschoots de aandacht. Zoals bekend zijn er de afgelopen tijd enkele problemen geweest bij de begeleiding van Kindervuist-groepen. Kinderen beklagden zich over de bedilzucht of de vrijpostigheid van begeleiders en dan betrof het stevast mensen die via de LWGJ-kanalen of via NIKS bij Kindervuist betrokken waren geraakt. Een deel van de LWGJ, ook begeleiders trouwens, wilde duidelijke regels opstellen voor het gedrag van begeleiders. De vertegenwoordigers van de LWGJ in de Stichting Kindervuist, Bob Ferguson en Hans de Lange, wilden daar niet aan. Zij kregen van de LWGJ-vergadering hun zin: er wordt van geval tot geval beoordeeld. Het Stichtingsbestuur kan begeleiders wel de gele en uiteindelijk de rode kaart uitreiken, maar probeert door meerhoofdige begeleiding de knelpunten bij voorbaat weg te nemen.

Uitgaven

Het voorjaar van 1982 is ook de tijd dat de Stichting Jeugdemancipatie - NVSH andere drukwerken gaat uitgeven. Voor de nieuwe Info-map, die er medio mei moet zijn, worden suggesties voor op te nemen teksten (uit tijdschriften e.d.) nog tot 3 maart door het LWGJ-bestuur ingewacht. Mensen die tijdens het NVSH-eeuwfeest hebben deelgenomen aan de discussie over "het kinderlijke in de seksualiteit" worden hierbij uitgenodigd, nog eens met het LWGJ-bestuur en enkele andere meedenkers een avond te komen napraten. Dit ten behoeve van een nawoord dat een uit te brengen brochure over dit onderwerp een waardige afsluiting kan geven.

Ouders van nul

HET MAANDBLAD 'OUDERS VAN NU' IS IN HET FEBRUARINUMMER OP EEN VRESELIJKE MANIER IN DE FOUT GEGAAN MET HET ONDERWERP PEDOFILIE. OVER DE VRAAG OF DE FOUT OOK ALS ZODANIG ERKEND MOET WORDEN REAGEERT DE REDAKTIE VERDEELD. ANDERS DAN DE MEESTE STUKJES IN DE RUBRIEK LEEDSIS WORDT HET HIERONDER VOLGENDE GEEN AANBEVELING VOOR HET GESIGNALEERDE. INTEGENDEEL.

Wie een serieuze gedachtenwisseling wenst over vrijwillige seksuele contacten tussen kinderen en volwassenen kan niet anders dan geschokt en geërgerd reageren bij het artikel in kwestie. Hier wordt onder het mom van objectieve voorlichting ruim baan gegeven aan de Utrechtse psycholoog Dr. Wim Wolters, die dezelfde verwarde en heterige opvattingen over pedofilie mag uitdragen als vorig jaar op zijn eigen symposia en in enkele regionale kranten. Geen nieuws: nog steeds is elke seksuele toenadering tot een kind een bedreiging voor de gezonde ontwikkeling van dat kind. Nog steeds worden ouders verzocht op te houden met het opbrengen van begrip voor wat hun kinderen beweegt en weer zoals vroeger te gaan kommanderen. Als zogenaamd tegenwicht is een vakgenoot van Wolters ondervraagd, te weten Theo Sandfort. Hij krijgt echter niet half zo veel ruimte en zijn uitspraken zijn zo verknijpt en uit verband gerukt weergege-

ven dat hij onzin lijkt te beweren. "Weinig meer dan een karikatuur van wat ik verteld heb", zo kenmerkt hij zelf de weergave in een brief aan de redactie van 'Ouders van Nu'. Het interview wordt bovendien in twee moten gehakt door een redactioneel commentaar waarin kritiekloos partij wordt getrokken voor het standpunt van Wolters, onder andere door in navolging van hem vrijwillige en onvrijwillige contacten met kinderen door elkaar te haspelen en de vrijwillige verdacht te maken met voorbeelden die duidelijk op onvrijwilligheid slaan. Dit geheel van teksten wordt opgevrolijkt door scheuwende koppen die verkondigen dat pedofilie voor een kind tot onvrijheid leidt, dat geen kind seks met een volwassene zoekt en dat Sandfort de moraal verkondigt van: alles moet kunnen als het maar lekker is; alsmede door een tekening voorstellende een besnorde heer in regenjas (!) die van achter een boom loert op spelende kinderen.

"De tijden veranderen. Ook bij uw blad. In vele gevallen is dat een compliment, maar wat heeft u nu uitgehaald?" Aldus begint de brief van Drs. Dick de Groot, directeur van de PSVG, zijn brief aan "Ouders van Nu" in reactie op dit artikel. De Groot, die in april 1981 de opvattingen van Wolters volledig onderuithaalde in Maandblad voor Geestelijke Volksgezondheid (nimmer schreef de gevloerde hierop een weerwoord) herinnert aan de zeer positieve bespreking, in mei 1979, van zijn GG-panflet 'Pedofilie' in "Ouders van Nu". Hij noemt het actuele artikel het gevolg van een black-out en wijst op de gevolgen voor de publieke opinie in het licht van de naderende wetswijziging. Was het een black-out? Sytze van de Velde (Stichting JEP) kreeg door de telefoon van iemand van de Ouders-redactie het verhaal dat een medewerk-

ster het artikel er door had laten glippen en dat de redactie er zelf erg van was geschrokken en de zaak zou rechtzetten. Ook tegenover mij verklaarde redakteur Marjolein Doomen dat het een misverstand was, dat een reactie van de LWGJ niet meer in het maartnummer kon maar zeker wel in het aprilnummer als zij de tekst maar binnen drie dagen had. Dus schreef ik zorgvuldig en uitvoerig waarop Wolters theorie faalt; hoe zijn hetze politiek verklaard moet worden; hoe anti-seksueel en autoritair zijn uitgangspunten zijn; waarom ouders beslist niet zijn raad moeten opvolgen, meteen naar de politie te hollen als ze hun kind op een seksuele ervaring betrappen. Mijn brief eenmaal in handen hebbend krabbelde de Ouders-redactie steeds verder terug, tot na vier telefoongesprekken de bijna-uitnodiging voor ongekorte reactie in het aprilnummer was geslonken tot de mogelijkheid dat in het meinummer een pagina met reacties op het gewraakte verhaal zou worden ingeruimd. Hoofdredakteur Rita Kohnstamm maakte me op nonchalante toon duidelijk dat Wolters haar visie aardig verwoorde; dat zij destijds de bespreking van het GG-pamflet al te welwillend had gevonden; dat zij het best vond als ik haar beleid elders aan de kaak zou stellen. Dat laatste zal ze weten! Moderne en vrijmoedige opvoeders moeten inmiddels weten dat "Ouders van Nu" voor hen niet zo'n leuk blad meer is. Tijd om je abonnement op te zeggen dus. Ouders van Nu terug naar af. Ouders van het jaar Nul.

GG

Pan stories

BIJ SPARTACUS IN AMSTERDAM, DE UITGEVER DIE MOMENTEEL WEGENS ZIJN "INTERNATIONALE GAY GUIDE" ZO IN OPSpraak IS, LOOPT AL ENIGE TIJD EEN ENGELSTALIG TIJDSCHRIFT PAN VOOR "BOY-LOVERS".

Hierin worden regelmatig korte verhalen gepubliceerd, meestal fantasieën of wensdromen en soms herinneringen. Omdat ook langere verhalen worden opgestuurd, soms bijna hele novellen, kwam men bij PAN op het idee een bundel in boekvorm uit te brengen die een tegenwicht kan vormen tegen al het sombere nieuws over pedofielen. De titel PANTHOLOGY ONE geeft al aan dat men hoopt met meer delen uit te kunnen komen. Elf schrijvers vullen samen 185 tekstpagina's die men vlot doorleest, als men tenminste de Engelse taal machtig is. De meeste verhalen zijn behoorlijk erotisch, sommige zijn sentimenteel en vrijwel zonder uitzondering zijn ze vrolijk of grappig. Naar onderwerp is de bundel nogal eenzijdig: als het niet gaat over een man die een avontuur beleeft met een of meer jongens dan gaat het over een of meer jongens die een avontuur beleven met een man. Naar plaats en tijd van handeling zijn de verschillen echter groot. Vakantiefantasieën naast historische taferelen, dagelijkse situaties naast sprookjes. Maar ook de schrijfstijlen lopen zeer uiteen. Men treft er een 1002de Arabische Nacht vertelling aan van Alan Edward naast het ekspressionistische korte proza van Hakim. Ian McLaughlin treft met zijn korte thematische door-denkertjes een heel eigen toon. Een leuk boekje voor liefhebbers.

PANTHOLOGY ONE, UITG. SPARTACUS, POSTBUS 3496, 1001 AG AMSTERDAM. PRIJS f 16,- / 280 BFR.

BF

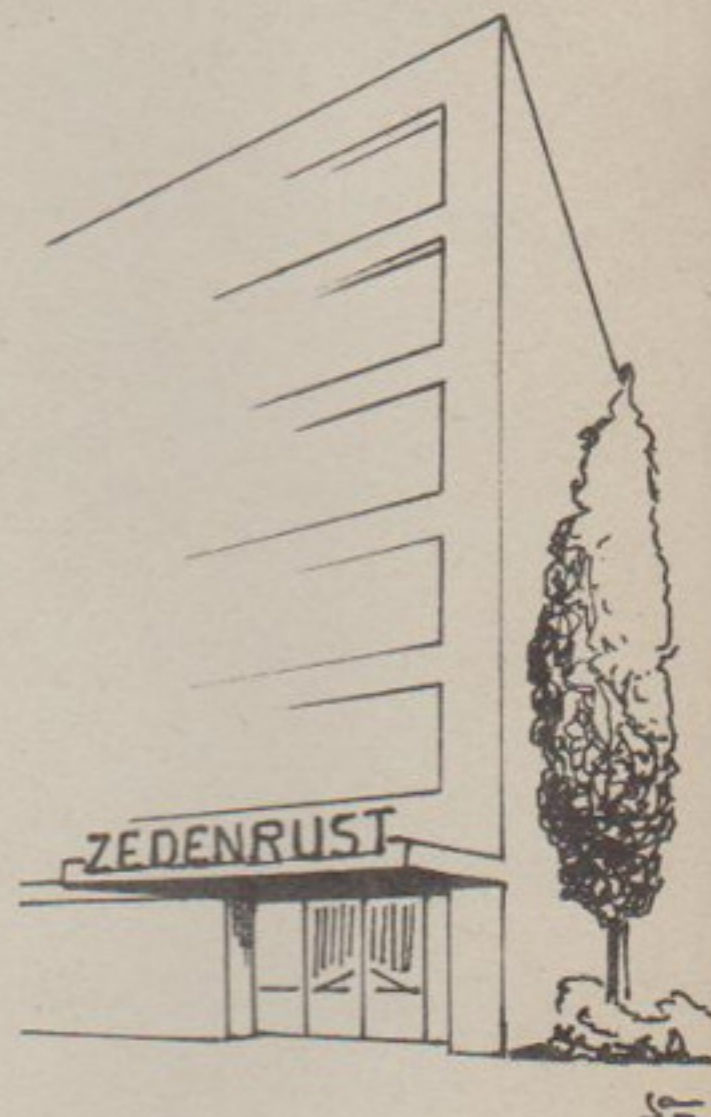
Sekstant: bejaardenseks

BIJ SEKSUELE LEEFTIJDSDISKRIMINATIE DENKEN WIJ METEEN AAN MENSEN, DIE VOOR SEKS TE JONG WORDEN GEACHT. MAAR ER ZIJN NATUURLIJK OOK MENSEN DIE NIET AAN DE NORM VAN DE GOEGEMEENTE VOLDOEN OM DAT ZE TE OUD WORDEN GEACHT.

In het maartnummer van Sekstant staat een interview met Keetje Ruizeveld, een 76-jarige aktiviste uit Alblasterdam, die stad en land afreist om in bejaardenhuizen te pleiten voor de vrijheid seksuele relaties aan te gaan. "Niet hier in huis" is het standaardantwoord

van de direktices en de titel van het artikel. Aansluitend een achtergrondverhaal over bejaardenseks. Sekstant 82/3 bevat voorts een kritische bespreking van "Het goede leven", het boek van het echtpaar Brunt dat een kruistocht voert tegen maatschappijhervormers en alternatievelingen en de eigen visie wetenschappelijk noemt; de LWGJ-reactie op nog zo'n academische no-meerder, Hermann Musaph; korte verhalen van Maria van de Steen (over een vooroorlogse alleenstaande moeder) en van Guus van der Veer (over flikkers); en Philip den Bouwmeester heeft in de Verenigde Staten een enge ziekte ontdekt die huishoudt onder de flikkers aldaar. Zou de EO dan t6oh gelijk krijgen?

GG

Sek over kinderporno

IN HET JANUARINUMMER VAN SEK (HET ORGAAN VAN DE NVIH-COC) DRAAGT THEO SANDFORT EEN STEENTJE BIJ IN DE KINDERPORNODISKUSSIE.

Onder de titel "Gebruik en misbruik van tedere gevoelens" definieert Theo kinderporno en gaat hij in op de praktijk. Al met al wijkt het artikel niet veel af van het artikel van Bob Ferguson in NIKS 82/1.

In SEK het eerste artikel over kinderporno: begin van een discussie?

SEK, UITG. NEDERLANDSE VERENIGING TOT INTEGRATIE VAN HOMOSEKSUALITEIT = COC, ROZENSTRAAT 8, 1016 NX AMSTERDAM.

RW

Snoepgoed

Pedo~rock

OF EEN ONDERWERP BEZIG IS UIT DE TABOE-SFEER TE KOMEN KUN JE AAN TWEE DINGEN MERKEN: ER KOMEN MOPPEN OVER IN OMLOOP EN HET DUKT OP IN DE POPULAIRE MUZIEK, DIE EEN VEEL TRENDGEVOELIGER KUNSTVORM IS DAN BIJVOORBEELD LITERATUUR.

Jeugdseks en pedofilie, als taboes aan elkaar gekoppeld als Frans van Duaschooten aan André van Duin, voldoen aan bovenstaande voorwaarden. Wat de moppen betreft laten we dat maandelijks zien in Plakplek; vorige maand besprak ik een LP met jeugdseks als thema en ditmaal twee LP's die rond pedofilie draaien.

Het minst nadrukkelijk is dat het geval met "Children of the night" van de extravagante Canadese multi-instrumentalist Nash the Slash. Kenners van de progressieve sintelzijkermuziek kennen hem als de voormalige elektroviolist van de formatie F.M., niet te verwarren met de Nederlandse naamenoot die diskotroep maakt. Nash the Slash maakt fraaie, dreigend klinkende muziek, waarin de technische mogelijkheden van de studio zijn uitgeprobeerd op zulke uiteenlopende stukken als Prokofieffs "Wolf"-thema en "19th Nervous Breakdown" van de Stones. Daartussen ook science-fiction-achtige eigen nummers. De hoes is geïnspireerd op het titelnummer, uitgaand van het omkeringsprincipe: een zwartgebrilde, in verband verpakte engerd gaat met drie kindertjes een donker steegje in en aan de keerzijde storten zij zich als vampiers op hem.

Van geheel andere aard, maar veel konsekwenter in de thematiek, is "Tarawa (Pacifique)" van de Franse groep Joli Garçon. Elegante new wave voor mensen met een stevige talenkennis, want de keurig op de binnenhoes verstrekte teksten zijn in het Frans, Duits, Engels en Latijn. Volstrekt associatief roepen ze beelden op van een magische fascina-

tie voor onaantastbare beeldschone jongetjes. De hoesfoto van de befaamde Bernard Faucon - als altijd etalagepoppen met één echt joch ertussen (zie NIKS 80/10) - vormt daarmee een eenheid.

NASH THE SLASH - CHILDREN OF THE NIGHT. DINDISC 203406 - 320 (DISTRIBUTIE: ARIOLA, 1980).

JOLI GARÇON - TARAWA (PACIFIQUE). EPIC EPC 84678 (DISTRIBUTIE: CBS, 1980).

GG

Nokende kloters?

IN WEST-BERLIJN WORDT DEZE MAAND EEN OPMERKELIJK PROCES GEHOUDEN. DE VERDACHTEN ZIJN DRIE LEIDSTERS VAN EEN KINDERDAGVERBLIJF IN DE WIJK LICHTERFELDE-SÜD.

De poppenkamer van dat tehuis, ook wel bekend als "Tobezimmer" ofwel uitraaskamer, lijkt een oord te zijn geweest waar kinderen tussen zes en negen jaar bij elkaar "den Puller in die Mäschl" stopten: zij bedreven volgens eigen beschrijving volledige geslachtsgemeenschap. De eveneens vrouwelijke officier van justitie beschikt over een dossier van meer dan 80 pagina's waarin twaalf kinderen hun ervaringen blootleggen. Twistpunt is of de leidsters de kinderen hebben aangezet tot seksuele activiteiten en er bij hebben toegekeken.

Enkele kinderen hebben dat laatste verklaard, maar de verdachten ontkennen zelfs te hebben geweten wat zich in de "uitraaskamer" afspeelde. Eén van hen: "Volwassenen stellen zich bij wat de kinderen vertellen volstrekt iets verkeerd voor. Best mogelijk dat ze zich in een hoekje uitgekleeft en doktertje gespeeld hebben". Zij controleerden de kamer niet, in de mening dat de kinderen ook een eigen ruimte zonder toezicht nodig hebben.

Het betreffende kinderdagverblijf had jarenlang een grote reputatie vanwege de progressieve benadering. De kinderen mochten zelfstandig inkopen doen, knutselen en koken, en hielden stemmingen over grote aanschaffen en uitstapjes. Najaar 1980 werd de "uitraaskamer" op eens razend populair; de leidsters moesten zelfs een rooster maken omdat alle kinderen er tegelijk heen wilden. De zaak kwam aan het rollen door een opmerking van een onderwijzeres tegenover de verantwoordelijke wethouder; het was haar opgevallen hoeveel deze kinderen al bleken te weten bij de seksuele voorlichting. De wethouder ontsloeg de drie leidsters en diende een klacht tegen hen in bij justitie.

Insiders die de processtukken hebben gezien achten het waarschijnlijk dat de drie vrouwen wegens gebrek aan bewijs zullen worden vrijgesproken.

Bron: Stern, 35/5, 28 januari 1982.

GG

Evoluties

OP 13 MAART ORGANISEERT HET VLAAMSE CENTRUM VOOR SEKSUELE VOORLICHTING EN DE FEDERATIE CGSO EEN DAG OVER "EVOLUTIES IN HET DENKEN OVER SEKSUALITEIT", GERICHT OP NIET-SPECIALISTEN. DE BEDOELING IS EEN TOTAALBEELD TE GEVEN EN EEN KONFRONTATIE VAN VLAAMSE EN NEDERLANDSE KENNERS TE BEWERKSTELLEN.

Het programma loopt van 9.30 uur tot een uur of 6 's middags en bevat de volgende onderdelen: Heteroseksualiteit (spreker Paul Vennix, medewerker NISSO), Homoseksualiteit (sprekers Geert Sanders uit Nederland en Bob Carlier van de RU Gent), Vrouw en Seksualiteit (Gerda de Bruijn, NISSO en Gerda Dieltiens, CSV Gent), Jongerensexualiteit (Cees Straver, NISSO en Georges Lambrechts) en Seksuele Hulpverlening (Luc Gijs, communicatie-centrum Lovenjoel en onder voorbehoud Marianne van der Poel, begeleidster vrouwengroepen). 's Middags lopen steeds twee debatten parallel. Opdat voor niemand iets verloren hoeft te gaan, zullen de teksten van de lezingen worden gepubliceerd. De dag wordt afgesloten met een plenum.

De plaats (waarschijnlijk in Gent) is nog niet bekend. Inschrijving vooraf is niet nodig. Men betaalt op de dag zelf (BFR 150, en voor studenten, CGSO-leden, werklozen en gewetensbezwaarden BFR 100). Nadere inlichtingen bij: Wim Trommelmans, CSV, Willem Tellstraat 13, 9000 Gent (België). Telefoon 091 / 25 06 52.

BF

JEP**stichting jep eindhoven**

postbus 440 5600 AK eindhoven telefoon 040 - 418260 postgiro 3300542

voor meer informatie over onderstaande artikelen, kortingen, verzendkosten etc even telefonies contact opnemen met nr. 040 - 418260 Heb je een idee over nieuw of meer infomateriaal, laat ons weten.

POSTER

deze fraaie fotoposter, vierkleurendruk op het formaat 40 x 60 cm is nog steeds verkrijgbaar verzending in stevige koker.

prijs: **1.50**

verzendkosten:
1 - 3 stuks 3,50
4 - 15 stuks 6,--

bestelnr. 101

BAAS IN EIGEN BROEK**BUTTON**

in vijf verschillende teksten
nr 201: KINDERLOKKER MAG IK HEE ?
nr 202: KINDERSEKS VRIJ
nr 203: KIND WAT BEN JE LIEF
nr 204: JONG GELEERD OUD GEDAAN EN SEKS DAN ?
nr 205: HEEFT EEN KIND GEEN RECHT OP SEKS ?

prijs per stuk: **1.50**

verzendkosten: 1 - 5 stuks 2,50; 6 - 15 stuks 3,50

BROCHURE "LEER ZE VRIJEN... niet af."

Informatiebrochure voor seksuele opvoeding van kinderen. Geïllustreerd, 20 pagina's, formaat A 5.

Bestelnr. 301, verzendkosten: 1 ex. 1,50; 2 - 10 ex. 2,50

prijs: **1.-****stickers**

12 stickers, 2 x 6 verschillende teksten op 1 vel, rond, 5 cm doorsnee, bestelnummer 401, --heeft een kind geen recht op seks? --vrij ook eens met je kind--kinderlokker mag ik mee? --kinderseks vrij-- kind wat ben je lief--jong geleerd oud gedaan en seks dan? --

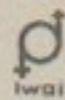
verzendkosten: 1 - 5 vel 1,50; 6 - 15 vel 2,50, prijs: **1.-****INFOMAP**

"DE WET KENT GRENZEN, DE LIEFDE NIET"
In deze map zijn een aantal artikelen opgenomen rond de thema's kinderseksualiteit en pedofilie, 48 pag. A.4. geïllustreerd. Een uitgave van NVSH-LWGJ

bestelnr. 501

prijs: **3.50**

verzendkosten: 1 ex. 3,--

RAPPORT LEEFTIJDGRENZEN IN DE ZEDELIJKHEIDSWETGEVING, bescherming of bedreiging?

rapport van de NVSH-LWGJ over de noodzaak tot verandering van de zedelijkheidswetgeving, 48 pag. A.4.

Derde druk, bestelnummer 501, prijs: **7.50**

verzendkosten: 1 ex. 3,--

PEDOFILIE

CG pamflet nr. 4. Nu al de 2e druk van deze uitstekende folder, met daarin adviezen aan ouders, kinderen, onderwijzers en pedofielen. Geeft eerlijke en goede informatie. bestelnr. 701.

prijs: **1.50**

verzendkosten: 1 ex. 1,50; 2 - 10 ex. 2,50.

BOEKEN**BOEKEN****SEKS IS MEER...dan recht op en neer.**

Voorlichtingsboek voor jongeren, waarin ook uitgebreid wordt stilgestaan bij andere seksuïtingen naast de "normale" heterofiele gedragingen. Een erg goed boek. Met veel foto's en tekeningen.

184 pag.

formaat 15 x 22 cm

bestelnummer 801

verzendkosten: 1 ex. 5,--

prijs: **8.50****VIES IS LEKKER.** Ivan Wolffers.

Het betere voorlichtingsboek voor kinderen. Niet alleen maar informatie over kindertjes maken, maar echte eerlijke informatie over alles wat met seks te maken heeft.

Geschreven in een voor kinderen niet alleen begrijpelijke, maar vooral aantrekkelijke stijl.

Geen moeilijke foto's, wel leuke, duidelijke tekeningen.

Kortom, het voorlichtingsboek voor kinderen van nu.

Geïllustreerd, 96 pagina's

formaat 13 x 21 cm.

bestelnummer 802.

verzendkosten: 1 ex. 5,--

prijs: **15.-****EN ME VRIENDJE HOUDT VAN MIJ**

Seksuele ervaringen in je jeugd? De meeste mensen zijn ze "vergeten" zodra ze volwassen zijn.

In dit boek komen 23 mensen aan het woord, die vertellen van hun ervaringen op seksueel gebied vóór hun zestiende jaar.

Positieve, negatieve ervaringen. Homofiele, heterofiele, pedofiele ervaringen, incest, alles komt aan de orde in dit boekje.

Bestelt de moeite van het lezen waard.

Een uitgave van de stichting uitgeverij NVSH.

128 pagina's formaat A.5.

Nu al de tweede druk.

bestelnummer 803.

prijs: **13.-**

verzendkosten: 1 ex. 3,--

WAT DOE JIJ MET MIJN KIND? Sytze van der Velde.

In dit dagboek, dat Sytze vijf jaar geleden in de gevangenis schreef, komen op indringende wijze alle problemen rond pedofilie naar voren; het totaal niet geaccepteerd en begrepen worden door de maatschappij, de dubbelzinnige houding van Justitie en de conflicten met ouders en opvoeders. Hoewel geschreven binnen de beklemmende muren van een cel, reikt het blikveld van de schrijver verder dan zijn eigen situatie: zijn boek is tevens een pleidooi voor meer begrip, voor het wegnemen van hardnekkige vooroordelen, die bij veel mensen leven. In het boek is een bijdrage opgenomen van de sociaal psycholoog Theo Santfort, alsmede een literatuur- en adressenlijst (voor Ned. en België).

128 pagina's formaat 12 x 20 cm.

bestelnummer 804

verzendkosten: 1 ex. 3,=

prijs: **14.90**

----- PRIJSWIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN -----

BESTELLEN:

van deze artikelen kan op twee manieren:

1. door storting van het verschuldigde bedrag op giro nr. 3300542 t.n.v. stichting jep eindhoven, pb 440 eindhoven
2. per brief. Sturen aan st. jep eindhoven, postbus 440, 5600 AK eindhoven. Vermeld duidelijk aantal en bestelrs. Sluit in de brief een girobetaalkaart, betaalcheque of eurocheque bij. Brieven zonder betaalcheques worden niet in behandeling genomen. Het acceptgirokaartstelsel is dus vervallen.

VERGEET DE VERZENDKOSTEN NIET BIJ HET TOTAALBEDRAG OP TE TELLEN! Een bestelling dient minstens 5,- (incl. porto) te bedragen. Bij afname van meerdere exemplaren kan in veel gevallen korting worden gegeven. Informeer telefonies.

N.B. AAN VERZENDKOSTEN BEHOEFT PER BESTELLING NOOIT MEER DAN f. 7,50 BETAALD TE WORDEN.

18

NIKS
1982
nr. 3

Plakplek

Homofilie (1)

Wij hebben bij ons op school een homofiele meester en een paar meesters en juffrouwen die samen wonen. Dat vinden wij niks erg. Die homofiele meester zit al jaren bij ons op school en wij zouden hem niet graag missen. Hij is altijd aardig en tedere. Hij is gek op hem.

Zijn homofielen soms buitensardse wezens? Als kinderen zo'n leraar(es) zien kunnen ze dan soms niet meer slapen? Onzin. Waarom kan een homofiel niet voor de klas als hij/zij goed les kan geven. Alleen stom gaan doen (pesten Ron van Reedus). Maar voor de rest ge- Billitonkade 83 woon lesgeven hoor. Utrecht.

Irene Sleurink, Van de Weteringstraat 106, Utrecht.

Homofilie (3)

Een homofiel mag best voor een klas lesgeven. Een heleboel artiesten zijn ook homofiel en die mogen toch ook op de televisie. Waarom mogen die meesters die homofiel zijn dan niet voor de klas? En de meesters en juffrouwen die samen wonen, waarom mogen die geen les geven? Als ze eerst willen samen wonen om aan elkaar te wennen en daarna willen trouwen moeten ze dat toch zelf weten.

Ellen van Keeken, Bruinhorsterlaan 74, Scherpenzeel.

GOO MEET DAT IK BIJ SO NIET BEMERK NEE

Homofilie (4)

Een homofiel heeft ook het recht om voor de klas te staan. Want bij zulke mensen kan je nog eens lol trappen, omdat ze aardig zijn. En dat christelijke scholen zeggen dat het zondig is, dat vind ik nergens op slaan.

Mona Ketting Olivier, Kon. Jullianaschool, Pr. Irenelaan 200, Utrecht.

Homofilie (5)

Ik ken iemand die homo is, doodnormaal figuur. Niks aan de hand. Sommige mensen denken dat het zondig is om homo te zijn. Zondig?... Belachelijk. Als het dan zo zondig is waarom heeft God ze dan gemaakt? God weet toch wel wat hij doet. Of weten die mensen het weer beter dan hij?

Ik weet trouwens nog een mop over homofielen: Mevr. X: „Een van de leraren van m'n zoon is homofiel. Als hij maar van hem afblijft”.

Mevr. Y: „Jij hebt makkelijk praten. Alle leraren van m'n dochter zijn hetero”.

Stefan Hart, G. van Nijenrodestraat 46, Breukele.

Uit: Dwarsligger (Bijlage Utrechts Nieuwsblad 30-01-'82)

Film in Utrecht

De AWG Utrecht organiseert op 12 maart 1982 haar eerste thema-avond. Als inleiding op het bespreekbaar maken van de seksualiteit van (wat grotere) kinderen draaien we de Deense film "Je bent niet alleen", handelend over het lieve leven op een tamelijk uit de hand gelopen jongenskostschool. Aanvang: 20.00 uur. Plaats: Wittevrouwensingel 100.

Humanistisch

De homowerkgroep van het Humanistisch Verbond organiseert van 12 tot 14 maart een ontmoetingsweekend onder de titel "humanisme, seksualiteit en relaties". Het is een weekend waar plaats is voor gezelligheid en met elkaar praten over onderwerpen als alleen zijn, waarden en normen, porno, huwelijk en homofilie, androgynie. Verder zijn er speciale groepen voor vrouwen, jongeren en er is ook een spelgroep.

Het weekend vindt plaats van vrijdag 12 maart, 20.00 uur, tot zondag 14 maart, 16.00 uur, in de "Kapellerput" te Heeze (bij Eindhoven). De prijs bedraagt f 105,- (all-in). Er is plaats voor maximaal 80 deelnemers.

Voor informatie en opgave kan men terecht bij de HV-homowerkgroep, postbus 114, 3500 AC Utrecht.

Christelijk

Ook dit is het christelijk onderwijs: een scholengemeenschap stuurde deze folder naar alle ouders.

algemene ouderavond

thema: kind volwassenen maatschappij.

9 maart 1982.

Agenda

OA = Open Avond

Tenzij anders vermeld beginnen de bijeenkomsten om 20.00 u. en worden ze gehouden op de adressendie in de adreslijst bij de betreffende plaatsen zijn vermeld.

maart

- 2 Spreekuur Groningen, Kraneweg 56
- 3 Inloopavond Venlo
- 4 OA Rotterdam
- 6 Verenigingsraad en aansluitend VR-weekend NVSH, Jeugdherberg "De Heidebloem", Soest. Thema: Werkdefinitie Emancipatie, Gemeenschap en Seksualiteit".
- 10 OA Den Haag
- 12 Thema-avond AWG Utrecht, film: "Je bent niet alleen".
- 12 OA Zaandam
- 15 OA Nijmegen, Bloemerstraat 90
- 16 Symposium AWG Venlo (zie p.14), Gemeenschapshuis "De Staay", Witherenstraat 68, 9.30 u.
- 17 Inloopavond Venlo
- 19 OA AWG Zeeland, Wijngaardstr 9, Goes
- 21 Dag over sekstoerisme, Tropenmuseum Amsterdam, 12.00-17.00u
- 26 OA Deventer

april

- 1 OA Rotterdam
- 6 Spreekuur Groningen, Kraneweg 56
- 7 Inloopavond Venlo
- 8 OA Utrecht
- 8 OA Zaandam
- 14 OA Den Haag
- 19 OA Nijmegen, Bloemerstraat 90
- 20 OA Amsterdam
- 21 Inloopavond Venlo
- 24 Verenigingsraad NVSH, Amershof, Shouckaertlaan 5, Amersfoort, 10.30 u.
- 30 OA Deventer

mei

- 1 WOPJE-vergadering, NVSH-pand, Wittevrouwensingel 100, Utrecht, 10.30u
- 4 Spreekuur Groningen, Kraneweg 56
- 5 Inloopavond Venlo
- 6 OA Rotterdam
- 12 OA Den Haag
- 13 OA Utrecht
- 13 OA Zaandam
- 17 OA Nijmegen
- 18 OA Amsterdam
- 19 Inloopavond Venlo
- 21 OA AWG Zeeland, Wijngaardstr 9, Goes
- 28 OA Deventer

enz...

NIKS

Postbus 6614

3002 AP Rotterdam

port payé
port betaald
UTRECHT